

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ RESMÎ GAZETE

Sayı : 111

EK IV

29 Mayıs, 2024

Sayı : 61

Bölüm I BAKANLAR KURULU KARARLARI

KARAR SAYISI: Ü(K-I)935-2024

2025-2027 DÖNEMİ ORTA VADELİ MALİ PLAN

(Önerge No:1028/2024)
(M.B.)

Bakanlar Kurulu, Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve ekte sunulan 2025-2027 Dönemi Orta Vadeli Mali Planını, değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle 41/2019 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasası'nın 12'nci maddesi uyarınca onayladı.

29.5.2024

1983
KKTC
MALİYE BAKANLIĞI
Orta Vadeli Mali Plan (2025 - 2027)

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	ii
Giriş	1
1. Küresel Ekonomik Gelişmeler	2
2. Temel Makroekonomik Analiz ve Hedefler	4
2.1. Temel Makroekonomik Göstergeler	4
2.2. Bütçe Giderlerine İlişkin Temel Politikalar	7
2.3. Bütçe Gelirlerine İlişkin Temel Politikalar	7
3. Merkezi Devlet Yönetimi Bütçesi Mali Analizi ve Stratejileri	9
3.1. Bütçe Dengesi	9
3.2. Bütçe Giderleri	10
3.3. Bütçe Gelirleri	12
3.4. Bütçe Açığının Finansmanı	14
4. Ulusal Politika Öncelikleri	15
4.1. Kamu-Maliye	15
4.2. Ekonomi	16
4.3. Sağlık	17
4.4. Eğitim ve Kültür	18
4.5. Tarım	19
4.6. Turizm	20
4.7. Çevre	20
4.8. Bayındırlık ve Ulaştırma	21
4.9. Enerji	22
4.10. Sanayi ve Ticaret	23
4.11. İnşaat ve Konut	24
4.12. Çalışma ve Sosyal Güvenlik	24
4.13. Teknoloji ve Dijital Dönüşüm	25
4.14. Doğal Afetler-Deprem	25
4.15. Kooperatiler - Kooperatifçilik	26
5. Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Sürecine İlişkin Hususlar ve Kurumsal Ödenek Tavanları	26
5.1. Bütçe Sürecine İlişkin Hususlar	26
5.2. Kurumsal Ödenek Teklif Tavanları	27
6. (2025 – 2027) Orta Vadeli Mali Planın Değerlendirilmesi	27
EK	
MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ 2025 - 2026 – 2027 BÜTÇESİ	
ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI	29

KISALTMALAR

DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
GSYİH	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
IMF	(<i>International Monetary Fund</i>) Uluslararası Para Fonu
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
OVMP	Orta Vadeli Mali Plan
TL	Türk Lirası
TÜFE	Tüketici Fiyat Endeksi
USD	(<i>United States Dollar</i>) Amerika Birleşik Devletleri Doları

Orta Vadeli Mali Plan (2025 - 2027)

Giriş

Değiştirilmiş Şekliyle 41/2019 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasası'nın 17'nci maddesi gereği OVMP'de makroekonomik analizler, mali analiz ve stratejiler, ulusal öncelikler ve belirleme süreçleri, merkezi devlet yönetimi kurumsal ödenek teklif tavanları ve OVMP'nin değerlendirilmesi yer almaktadır.

Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe çalışmalarında, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasası'nın 18'inci maddesi uyarınca, DPÖ tarafından hazırlanan makroekonomik analiz ve hedefleri temel teşkil etmektedir. Yasanın 22'inci maddesi uyarınca OVMP'de yer alan makroekonomik tahminler, mali kurallar ile hedef ve politikalar Maliye Bakanlığı tarafından değerlendirilerek aynı maddenin (5)'inci fıkrası uyarınca Resmi Gazete'de yayınlanmaktadır.

Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasası gereği Maliye Bakanlığı tarafından OVMP'nin değerlendirilmesi yapılırken; yapılan tahminlerin gerçekçiliği ve tutarlılığı, borç stokunun sürdürülebilirliği, uygulanacak mali tedbirlerin etkileri, ek bütçe veya geçici bütçe durumunda bu bütçenin mali politikaya etkisi, istisnai durumun varlığı ve bunun mali göstergeler üzerindeki etkisi izlenmektedir. Ayrıca, Yasanın 82'nci maddesinin (2)'nci ve (3)'üncü fıkralarındaki kurallardan önemli ölçüde sapma olup olmadığı da Maliye Bakanlığı tarafından değerlendirilmektedir.

"2025 – 2027 Orta Vadeli Mali Planı" aynı zamanda Merkezi Devlet Yönetimi bütçe büyüklüklerini, hayata geçirilmesine yönelik olarak orta vadeli planda belirlenen temel amaç ve politikalar ile ulusal öncelikleri ve kurumsal bazda ödenek teklif tavanlarını belirleyen bir belge niteliğindedir.

2023 yılında Bakanlar Kurulu tarafından onaylanıp Resmi Gazete'de yayımlanarak ilk kez yürürlüğe konulan "2024 – 2026 Orta Vadeli Mali Plana" Dünya Bankası raporunda yer verilmiş ve raporda¹ KKTC ekonomisinin 2023'te beklenenden daha güçlü toparlandığı belirtilmiştir. Ayrıca, kamu maliyesinin sürdürülebilir olması ile ilgili uzun vadeli mali disiplinin uygulanması, kamu harcamaları sektör ve önceliklere göre tahsis edilerek, bütçe kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılması konuları ve başlıkları öne çıkarılmıştır. Bu

konuların birbirinden farklı konular olmasına rağmen birbirlerini güçlendiren hedefler olduğuna işaret edilmiştir. OVMP’de alınan tedbirler ile kamu harcamalarının birkaç yıl içerisinde daha iyi kontrol edilebileceğine işaret edilen raporda, mali disiplin, öncelikli konulardaki bütçe ödeneklerine tahsis ve kaynakların daha verimli kullanılması konuları olumlu olarak yansıtılmıştır.

“2025 – 2027 Orta Vadeli Mali Planı” döneminde ekonomi politikasının temel amacı makroekonomik istikrarı korumak, mali disiplini sürdürmek, bütçe dengesini sağlamak, enflasyonu düşürmek, büyümeyi hızlandırmak, istihdamı artırmak ve gelir dağılımını iyileştirmek yönünde olacaktır. Kamu harcamalarına azami dikkat edilerek, cari harcamalarda tasarruf yoluna gidilecektir. Gerçekleşen tasarruf tedbirleri sonucunda ortaya çıkan kaynaklar yatırım projelerine aktarılacaktır.

Bu bağlamda, merkezi devlet yönetimi kapsamında bulunan kamu idareleri tarafından, “2025 – 2027 Orta Vadeli Mali Planı”nda yer alan politika öncelikleri, makroekonomik göstergeleri ve ödenek tavanları esas alınmak suretiyle, çok yıllık bütçeleme anlayışına uygun olarak kendi kurumsal öncelikleri doğrultusunda 2025, 2026 ve 2027 mali yılları için bütçe teklifleri sunulacaktır.

1. Küresel Ekonomik Gelişmeler

IMF tarafından 2024 Nisan ayında açıklanan “Küresel Ekonomik Görünüm Raporu”na² göre; **Büyüme**; geçtiğimiz yıl ortalama olarak yüzde 3,2 oranında büyüyen küresel ekonomide büyümenin 2024 ve 2025 yıllarında da aynı hızla gerçekleşeceği, küresel enflasyonun ise istikrarlı bir şekilde düşeceği öngörülmektedir. Gelişmiş ülkelerde 2024 yılında yüzde 1,7, 2025 yılında yüzde 1,8 olarak gerçekleşmesi beklenen büyümenin, Avro Bölgesinde Ukrayna’daki savaşın etkisi gösterilerek 2024 yılında yüzde 0,8 ve 2025 yılında yüzde 1,5 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Raporda, Covid-19 salgını ile birlikte emtia fiyatlarında meydana gelen yükselme sonrasında, özellikle enerji alanında akaryakıt emtia fiyatlarının düşeceği öngörülmektedir. Kömür ve doğal gaz fiyatlarının da önceki yıllara oranla düşmeye devam edeceği beklenmektedir. Ocak 2024 Küresel Ekonomik Görünümü raporu ile karşılaştırıldığında, dünyada gıda emtia fiyatlarının 2024 yılında düşeceği tahmin edildiğinden, küresel bağlamda buğday ve mısır arzının bol

olacağı beklenmektedir. Ancak, raporda bölgesel çatışmalardan dolayı emtia fiyatlarında artış olabileceği endişesi yer almaktadır. Özellikle Kızıldeniz'de devam eden saldırıların ve Ukrayna'da devam eden savaşın gıda, enerji ve ulaşım maliyetlerinde ani artışlara neden olabileceği uyarısında bulunularak, Covid-19 salgını sonrasında toparlanmaya geçen küresel ekonomi üzerinde bölgesel çatışmaların hala bir risk unsuru olarak devam ettiği belirtilmektedir.

Türkiye ekonomisi büyüme tahminlerinin 2024 yılında yüzde 3,1 olacağı, 2025 yılında yüzde 3,2 olacağı, 2029 yılında ise 3,5 olacağı tahmin edilmekte, parasal sıkılaştırmanın sona ermesi ve tüketimin artmasıyla birlikte 2024'ün ikinci yarısında ekonomik aktivitenin güçleneceği öngörülmektedir.

Enflasyon; IMF raporda, 2023 yılında yüzde 6,8 olan küresel enflasyonun 2024 yılında yüzde 5,9'a, 2025 yılında yüzde 4,5'e düşmesinin beklendiğini belirtilmektedir. Özellikle, arz yönlü sorunların çözülmesi ve kısıtlayıcı para politikalarının uygulanması ile enflasyonun çok daha hızlı düşeceğine işaret edilmektedir. Enflasyondaki düşüşün ve istikrarlı büyümenin, küresel ekonomide "sert iniş" olasılığını azaltacağı gibi, küresel ekonomide büyümeye yönelik olası riskleri de dengeleyeceğinden bahsedilmektedir. Ancak, Gazze – İsrail, Ukrayna - Rusya çatışmalarındaki tırmanma ve Kızıldeniz'deki saldırılar nedeniyle meydana gelecek jeopolitik şoklar enflasyonla mücadele sürecini karmaşıklaştıracağı, para politikasının gevşemesini geciktireceği, küresel ekonominin büyümesinde olumsuz etki yaratabileceği hususuna dikkat çekilmektedir. Bu durumun özellikle gelir seviyesinin düşük olduğu ülkelerde, hane halkı harcamalarının temelini oluşturan gıda ve enerji fiyatlarında önlenemeyecek yükselmelere neden olacağı uyarısında bulunmaktadır.

Ayrıca IMF Raporunda, enflasyonun daha hızlı düşmesinin finansal koşulların daha da gevşemesine yol açabileceğine dikkat çekilerek; gerekenden ve tahmin edilenden daha gevşek bir maliye politikasının geçici olarak daha yüksek bir büyüme anlamına gelebileceği, sonrasında ise daha maliyetli bir ayarlama riski taşıdığından bahsedilmektedir. Kızıldeniz'de devam eden saldırılar da dâhil olmak üzere, jeopolitik şoklardan kaynaklanan emtia fiyatlarındaki artışlar ile arz kesintileri, daha kalıcı enflasyonun, sıkı parasal koşulların süresini uzatabileceğine işaret edilmektedir.

Ayrıca Raporda, Çin'de emlak sektöründeki sıkıntıların derinleşmesi veya vergi artışları ve kamu harcamalarındaki tasarrufa yönelik yıkıcı dönüşün de büyümede hayal kırıklıklarına neden olabileceği uyarısında bulunmaktadır. Buna ilaveten, enflasyonun hedefe doğru düşüşünü başarılı bir şekilde yönetmenin, para politikasını enflasyon dinamiklerine göre

ayarlamaların, ücret ve fiyat baskılarının açıkça dağıldığı durumlarda daha az kısıtlayıcı duruşa uyum sağlamanın politika üretkenler bakımından kısa vadede karşılaşılabilecek zorluklar olarak gösterilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın yayınlamış olduğu "Orta Vadeli Program (2024 – 2026)"³da, üretken alanlara yönelik yatırımlara dayalı ve verimlilik artışlarıyla desteklenen bir büyüme stratejisiyle yıllık ortalama yüzde 4,5 büyüme oranına ulaşılması hedeflenmektedir. Kamu maliyesinde mali disiplinin sağlanacağı, para-maliye-gelirler politikaları arasındaki eşgüdümün güçleneceği, gelirler artırılarak ve kaynak tahsisi etkinleştirilerek kamu maliyesinin güçlendirileceği, gelir ve harcama politikalarının da yeşil ve dijital dönüşümü desteklemek için gerekli kaynak dağıtımını sağlayacak şekilde uygulamaya konulacağı öngörülmektedir. Ayrıca Programda, orta vadeli program döneminde istikrarlı bir büyüme ortamını sürdürerek, orta vadede enflasyonun tek haneli seviyelere düşürülmesinin sağlanması ve buna bağlı olarak refahın artırılması amaçlanmaktadır.

2. Temel Makroekonomik Analiz ve Hedefler

"2025 – 2027 Orta Vadeli Mali Planı" makroekonomik göstergeleri, makroekonomik ve finansal istikrarın güçlendirmeyi, yüksek katma değerli üretimi teşvik etmeyi, enflasyonu orta vadede tek haneye düşürmeyi, iş ve yatırım ortamını iyileştirmeyi ve mali disiplini korumayı esas alan politika zeminini oluşturmayı vurgulamaktadır.

Bu bağlamda, 2025 - 2027 dönemi merkezi devlet yönetimi bütçesinin gelir ve gider tahminlerinin belirlenmesinde bu Planda yer alan temel makroekonomik göstergeler, ulusal öncelikler ve temel politikalar esas alınacaktır.

2.1. Temel Makroekonomik Göstergeler

KKTC ekonomisi ticaret, turizm ve eğitim gibi hizmet sektörleri tarafından domine edilmektedir. Dünyada olduğu gibi KKTC'de de Covid-19 salgınının ticaret, turizm ve eğitim sektörleri üzerinde olumsuz etkileri görülmüştür. Covid-19 salgınından dolayı turizm ve eğitim sektörünün olumsuz etkilerinin yansımaları 2020 ve 2021 yılları GSYİH'de görülmüştür. Sınır kapılarının yeniden açılmasıyla, turizm ve eğitim sektörü ve bu sektörlerle bağlı hizmet sektörlerinde bir toparlanma yaşanmış ve bu toparlanmanın 2022 yılında GSYİH büyüme oranında ciddi bir artışa yol açtığı izlenmiştir. Bu bağlamda, Türkiye Cumhuriyeti ekonomisi

ile doğrudan ilişkisi bulunan KKTC ekonomisinin, 2022 ve 2023 yıllarında TÜFE yıllık enflasyon oranlarında gerçekleşen aşırı yükselmeden dolayı olumsuz yönde etkilenmiş olsa bile, Tablo1'de yer alan makroekonomik göstergeler neticesinde 2023 yılında ekonomide büyümenin devam ettiği görülmektedir.

Tablo 1 - Temel Makroekonomik Göstergeler

	2021 (G)	2022 (G)	2023 (G)	2024 (T)	2025 (T)	2026 (T)	2027 (T)
GSYİH ¹ Reel Büyüme(%)	3,9	13,3	9,6	5,0	6,0	7,0	7,5
GSYİH(Cari Milyon TL) ¹	30.143,73	73.932,78	132.561,21	218.022,77	292.346,73	351.912,38	404.699,23
GSYİH(Cari Milyar USD) ¹	3,386	4,456	5,566	6,091	6,381	6,679	6,741
GSYİH Kişi Başına(Cari USD) ¹	11.129	14.648	17.850	19.011	19.467	19.388	19.500
İşsizlik Oranı (%)	7,8	6,3	5,1	5,2	5,3	6,0	5,5
İhracat (Milyon USD) ²	128,65	126,00	159,50	184,42	195,49	208,19	250,00
İthalat (Milyon USD) ²	1.572,09	2.258,90	2.817,40	2.752,66	2.917,81	3.107,47	3.100,00
Dış Ticaret Dengesi (Milyon USD) ²	1.443,44	2.132,90	2.657,90	2.568,23	2.722,33	2.899,28	2.850,00
Cari İşlemler Dengesi/GSYİH(%) ¹	1,40	2,31	2,25	3,53	3,13	2,90	3,00
Dış Ticaret Hacmi/GSYİH ¹	50,2	53,5	53,5	48,2	48,8	49,6	49,7
TÜFE Yıl Sonu (%)	46,1	94,5	83,6	63,0	37,6	12,0	5,0

1: Gerçekleşme Tahmini

2: Yeşil Hat Tüzüğü ile yapılan ticaret rakamları hariçtir (G: Gerçekleşme / T: Tahmini)

2021 - 2023 yılları arasında GSYİH büyüme ve işsizlik oranlarındaki değişimler, Covid-19 salgınının bitmesiyle canlanan turizm-eğitim sektörüne ve ülkede yatırım fırsatı arayan yabancıların sayısındaki artışla ilişkilendirilmektedir.

Büyüme, DPÖ verilerine göre istihdam verilerindeki olumlu gerçekleştirmeler ve güçlü yurtiçi talep göstergeleri ışığında, önümüzdeki dönemde büyüme performansının güçlü seyredeceği öngörülmektedir. 2021 yılında GSYİH reel büyüme oranı yüzde 3,9 iken işsizlik oranı yüzde 7,8 seviyesinde bulunuyordu. 2022 yılında GSYİH reel büyüme oranı yüzde 13,3'e yükselirken, işsizlik oranı yüzde 6,3'e gerilemiştir. 2023 yılı için tahminler GSYİH büyümesinin yüzde 9,6 olarak gerçekleşeceği, ancak işsizlik oranının ekonomik aktivitenin artmasına bağlı bir düşüş göstererek yüzde 5,1'e gerileyeceği öngörülmektedir. Bu veriler, ekonomik büyüme ile işsizlik oranının ters orantılı hareket ettiğini teyit etmektedir.

İstihdam, Ülkemizde istihdam yaratma kapasitesinin olumlu seyrinin önümüzdeki dönemde de devam edeceği tahmin edilmektedir. İşsizlik oranlarında son yaşanan iyi gelişmenin korunarak görece istikrarlı bir gelişme beklenilmektedir.

İşsizlik oranındaki olumlu sapma, ekonomideki beklentilerin üzerinde bir performans sergilediğini göstermektedir. Bu durum, istihdam yaratma kapasitesinin tahmin edilenden daha iyi olduğuna işaret etmektedir.

GSYİH Kişi Başına, kişi başına düşen GSYİH rakamları ekonomik büyümeye paralel şekilde artış göstermektedir. 2021 yılında 11.129 USD olan kişi başına düşen GSYİH, 2022 yılında 14.648 USD'ye yükselmiş, 2023 yılında 17.850 USD ve 2024 yılında 19.011 USD'ye yükseleceği tahmin edilmiştir.

Dış Ticaret verileri incelendiğinde, ihracatın her yıl arttığı ancak ithalatın daha hızlı arttığı görülmektedir. Bu durum, dış ticaret açığının genişlemesine neden olmaktadır. 2021'de 1.443,44 milyon USD olan dış ticaret açığı genişleyerek 2022'de 2.132,90 milyon USD ve 2023'te 2.657,90 milyon USD'ye yükselmiştir. İthalat rakamlarındaki yüksek gerçekleşme, ekonomik faaliyetler öngörülerini aştığını ve daha hızlı bir büyüme kaydedildiğini teyit etmektedir. Artan ithalat verileri ise yurtiçi talebin kuvvetli seyrettiğinin bir göstergesidir.

Ödemeler Dengesi, Ülkemizde artan ithalat rakamları, dış ticaret açığının bir miktar artabileceğine işaret etmektedir. Ancak, ihracat performansının güçlü kalması ve bu yönde politik açılımların yapılması halinde ödemeler dengesinde ciddi bir bozulma beklenilmemektedir.

TÜFE'de yılsonu enflasyon oranlarının dikkat çekici şekilde yükseldiği görülmektedir. TÜFE yılsonu değişimi 2021'de yüzde 46,1 iken, 2022'de yüzde 94,5'e ve 2023'te yüzde 83,6'ya ulaşmıştır. TÜFE oranlarındaki bu yükselmeyi yüksek enflasyon oranları, döviz kurlarında beklenen değer artışı, parasal genişleme, artan şirket karları, emtia fiyatlarındaki artışlar ve döviz kurlarındaki dalgalanmalarla ilişkilendirmek mümkündür.

Tablo-1'de yer alan makroekonomik göstergeler ile "2024-2026 Dönemi Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi"nde yer alan makroekonomik gerçekleşme rakamları ve tahminler arasında bir takım sapmalar gözlemlenmiş olsa bile; enflasyon oranları ile ihracat rakamlarında ciddi sapmanın gözlenmemesi, yapılan tahminlerinin genel olarak tutarlı olduğunu göstermektedir.

Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasası gereği, 2025 -2027 dönemi merkezi devlet yönetimi bütçesinin gelir ve gider tahminleri ile "2025 – 2027 Orta Vadeli Mali Planı" ekinde yer alan kurumsal ödenek tavanları, KKTC Başbakanlığı Devlet Planlama Örgütü⁴ tarafından hazırlanan

makroekonomik (gerçekleşme ve tahmin) göstergeleri tablosu (*Tablo – 1*) esas alınarak belirlenmiştir.

2.2. Bütçe Giderlerine İlişkin Temel Politikalar

“2025 – 2027 Orta Vadeli Mali Planı” döneminde kamu harcama politikası belirlenen öncelikler dikkate alınarak, kamu idarelerine tahsis edilen ödenek tavanları doğrultusunda yürütülecektir. Kaynak kullanımında etkinliği artırmak ve hesap verebilirliği güçlendirmek amacıyla, başta hizmet alımları olmak üzere kamu harcamalarına ilişkin karar alma sürecinde fayda-maliyet analizlerinden yararlanılacaktır.

“2025 - 2027 Orta Vadeli Mali Planı”nda kamu yatırımlarının, büyüme, özel kesim yatırımlarını desteklemeye, istihdamı ve ülke refahını artırmaya katkısının azami seviyeye çıkarılması amaçlanmaktadır.

OVMP döneminde yapılacak kaynak tahsisleri etkinlik, verimlilik ve katma değer artırılması hedefi çerçevesinde gözden geçirilerek bu alanda gerekli düzenlemeler yapılacaktır. Ayrıca, bu dönemde kamu yatırımlarının, büyüme, özel kesim yatırımlarını desteklemeye, istihdamı ve ülke refahını artırmaya katkısının azami seviyeye çıkarılması amaçlanmaktadır.

Kamu personel giderlerine ilişkin ödenek tahsisleri, mali imkânlar ve hedefler göz önünde bulundurularak yapılacaktır. Ancak, yüksek seyreden enflasyon karşısında çalışanların ve emeklilerin satın alma güçlerini koruma amacıyla kamu personeli maaşları ile emekli maaşları, ilgili yasalarda bir defaya mahsus yapılan değişiklik ile sadece 2024 yılı için Ocak, Mayıs ve Eylül aylarında olmak üzere üç kez konsolide edilecektir. 2025, 2026 ve 2027 yıllarında ise Ocak ve Temmuz aylarında İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan TÜFE’ye göre yılda iki kez maaş ve ücret artışı sağlanacaktır.

2024-2026 Mali Yılı Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Yasası’nın “İstihdam” yan başlıklı 15’inci maddesine bağlı kalınarak kamuda yeni personel istihdam edilmesi ile ilgili olarak sınırlamaya devam edileceği vardiya, rotasyon veya düzensiz mesai usulüyle çalışması öngörülen kadrolara yapılacak istihdamlar ile ek-mesai giderlerinde tasarrufa gidilmesi amaçlanmaktadır.

2.3. Bütçe Gelirlerine İlişkin Temel Politikalar

Önceki dönemde hazırlanmış olan OVMP çerçevesinde bütçe gelirlerinde öngörülen artış politikalarında hedeflenen yasal düzenlemeler KKTC Cumhuriyet Meclisi’nde bulunmaktadır. Bunlar; Şans Oyunları (Değişiklik) Yasa Tasarısı ve Kaldıraçlı İşlemler (Foreks) Yasa Tasarısı

olup, bu yasa tasarılarının 2024 yılı sonuna kadar yürürlüğe girmesiyle gelirlerde artış öngörülmektedir. Ayrıca, Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasası ile Şans Oyunları Hizmetleri Yasası'nın 30 Nisan 2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesinden dolayı 2024 Mayıs ayından sonra gelirlerde artış beklenmektedir.

Elektronik Şans Oyunları Yasası, Sanal Finansal Varlıklar Yasası çalışmaları devam etmekte olup, 2024 yılı sonuna kadar çalışmaların tamamlanıp 2025 yılı sonu itibarıyla ilgili gelir kalemlerinde önemli oranda artış öngörülmektedir.

Taşınmaz Mal Satış sözleşmeleri üzerinden yapılan tapu devirleri işlemleri ile ilgili olarak, 19/1963 sayılı Pul Yasası'na istinaden yabancılara ait tapu devir sözleşmelerinin, Gelir ve Vergi Dairesi'nde pul işlemi yapılmak üzere işleme konulduğu anda, Tapu ve Kadastro Dairesi tarafından belirlenen rayiç bedel üzerinden hesaplanan stopaj miktarının işlem anında tahsili, 2024 yılında uygulanmaya başlanmış ve ilgili kalemde öngörülen gelir artışı sağlanmıştır. 2025 yılı mali politikaları içerisinde Tapu ve Kadastro Dairesi tarafından sözleşmeler ile yapılan tüm tapu devir işlemlerinde, işlem anında stopaj ödenmesi uygulamaya konularak, gelir artışı ile birlikte zamanında tahsil edilemeyen vergi gelirlerinin artışı öngörülmektedir.

Zorunlu olmayan tüketim ürünleri ile lüks tüketim ürünlerine yönelik vergiler güncellenmiş olup, günün ekonomik koşulları dikkate alınarak değişen ekonomik kaynaklar çerçevesinde 2024 yılında yeniden düzenlenerek, 2025, 2026 ve 2027 yıllarında gelir artışı öngörülmektedir.

EFT- POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar 2023 yılında kullanımı zorunlu hale getirilmiş ve 2025 yılı sonuna kadar ekonomide tüm sektörlerde, eski model yazar kasa cihaz kullanımının son bularak bu cihazların yerini yeni nesil ödeme kaydedici cihazların alması hedeflenmektedir.

2024 yılında yükümlülerin işlemleri ile ilgili tahsilat ve ödemelerinin bankalarca düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu ile ilgili tüzük çalışmasının 2024 yılında tamamlanarak uygulamaya geçilmesi ve kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması hedeflenerek, ekonomide tüm sektörlerde otomasyon sistemi üzerinden tahsilat işlemlerinin gerçekleşmesi ile bu doğrultuda zaman, işgücü israfının önüne geçilerek 2025, 2026 ve 2027 yıllarında birçok gelir kaleminde gelir artışı öngörülmektedir.

Kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması amacıyla, meslek kuruluşlarının yasa ve tüzük çalışmaları yeniden düzenlenerek güncellenmiştir. 2024 yılında meslek kuruluşlarının yasa ve tüzüklerinin yürürlüğe girmesi ile kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması hedeflenirken,

yeni yasal düzenlemelerle hazırlanan harç miktarları ile ilgili gelir kalemlerinde artış öngörülmektedir.

Bankalarda uygulanan kredi ve satış sözleşmelerine ait pul işlemlerinin otomasyon sistemi üzerinden gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla 19/1963 Sayılı Pul Yasası'na istinaden düzenlenen Yasa ve Tüzük çalışmalarına bağlı olarak otomasyon sisteminde hazırlanan değişiklikler ile zaman, işgücü ve gelir kaybı önlenerek ilgili gelir kalemlerinde artış hedeflenmektedir. Bu değişikliklere ilave olarak tüm sözleşmelerin pul işlemlerinin otomasyon sistemi üzerinden yapılabilmesi sağlanarak kısa vadeli kira sözleşmelerine ait pul işlemlerinde ortaya çıkan gelir kaybının ortadan kaldırılması, kayıt dışı ekonomide yer alan bu işlemlerin kayıt altına alınması sağlanarak yaşanan sıkıntıların giderilmesi hedeflenmektedir.

E-Fatura işlemleri, 2024 yılı sonunda tüzel kişilerden işlem hacmi yüksek olan işletmelerde uygulamasının zorunlu hale getirilmesiyle, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması sağlanacaktır.

27/1977 Sayılı Vergi Usul Yasası'na göre elektronik tebliğ (E-Tebliğ) ile ilgili tüzük kurallarının uygulaması zorunlu hale getirilerek, tahsil edilmesi gereken vergilerin tebliğ edilememesi nedeniyle zamanında tahsil edilemeyen veya gecikmiş tahsil edilen kamu alacaklarının tahsil edilebilmesi hedeflenmektedir. Bu düzenlemeyle gecikmiş kamu alacaklarının zamanında tahsili sağlanırken ilgili yıl geliri içerisinde vergilerin tahsilinin gerçekleşmesi hedeflenmektedir.

Yükümlülerde E-Tebliğ işlemlerinin uygulamaya geçirilmesi ve yaygınlaştırılarak verginin zamanında tahsili ile gelirlerin artırılması ve tarh zaman aşımına uğrayan vergilerin zamanında tahsil edilebilmesi ile gelir artışı hedeflenmektedir.

3. Merkezi Devlet Yönetimi Bütçesi Mali Analizi ve Stratejileri

3.1. Bütçe Dengesi

2025-2027 yılları OVMP döneminde merkezi devlet yönetimi bütçesinin gelir ve giderleri, bütçe dengesi ile bunların GSYİH içerisindeki oranları Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2 - Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Büyüklüğü

	2025	2026	2027
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Gelirleri (Milyon TL)	132.729	177.317	200.772
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Gelirleri / GSYİH (%)	45,40%	50,39%	49,61%
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Giderleri (Milyon TL)	136.592	178.275	200.588
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Giderleri / GSYİH (%)	46,72%	50,66%	49,56%
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Dengesi (Milyon TL)	-3.863	-958	184
Merkezi Devlet Yönetim Bütçe Dengesi / GSYİH (%)	-1,32%	-0,27%	0,05%

2025 yılı merkezi devlet devlet yönetim bütçe açığının GSYİH'ye oranının yüzde -1,32 olarak gerçekleşeceği, bu Planda ve Planın “2.3. Bütçe Gelirlerine İlişkin Temel Politikalar” başlığı altında belirlenen politikalar çerçevesinde yeni gelir kaynakları yaratılarak, e-tebliğ işlemlerinin yaygınlaştırılmasıyla verginin zamanında tahsili sağlanarak ve kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınarak bütçe açığının GSYİH'ye oranının kademeli olarak 2026 yılına kadar yüzde -0,27 oranına düşeceği, 2027 yılı sonunda da KKTC bütçesinin yüzde 0,05 oranında fazla vereceği tahmin edilmektedir.

3.2. Bütçe Giderleri

Merkezi devlet yönetiminin 2025-2027 dönemi bütçe giderleri makroekonomik göstergeler, temel politika belgelerinde ortaya konulan öncelikler ve kamu idarelerinin ihtiyaçları esas alınarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, bütçe giderlerinin ekonomik tasnif bazında belirlenmesinde kullanılan ve öne çıkan temel unsurlar aşağıda belirtilmiştir.

Personel giderlerine ilişkin ödenek tahsisinde, kamu personeline mali imkânlar ve hedefler göz önünde bulundurularak Ocak ve Temmuz aylarında İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan TÜFE oranına göre maaş ve ücret artışı sağlanacağı ve kamuda personel istihdam edilmesi ile ilgili olarak merkezi devlet yönetim bütçe yasasında öngörülen sınırlamaya devam edileceği varsayılmıştır.

Mal ve hizmet alım giderlerinin belirlenmesinde, kamu idarelerinin OVMP döneminde uygulamaya koyacakları yeni programlar, hizmet genişlemesine bağlı olarak ortaya çıkacak ihtiyaçlar, döviz ve hayat pahalılığında oluşacak değişimler esas alınmıştır.

Cari transferlerin belirlenmesinde; maaş ve maaş benzeri ödemeler, özel bütçeli idarelere, düzenleyici ve denetleyici kurumlara yapılan katkıları, tarımsal destekleme ödemeleri, burslarda yapılacak artışlar, yurt içi ve yurt dışı tedavi ödemeleri ile diğer transferler dikkate alınmıştır.

Sermaye giderlerinin belirlenmesinde OVMP döneminde kamu yatırımlarına ilişkin belirlenen hedefler kapsamında eğitim ve sağlık konularında yatırımlar dikkate alınmıştır.

Yedek ödeneklerin belirlenmesinde, yıl içinde ortaya çıkabilecek öngörülmeyen giderler göz önünde bulundurulmuştur.

Faiz giderlerinin tahmininde, borç stokunun yapısı ve seyri, ulusal ve uluslararası piyasalardaki dalgalanmaların faiz giderlerine olası etkileri dikkate alınmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde 2025-2027 dönemi merkezi devlet yönetimi bütçe giderleri Tablo 3'te yer aldığı şekilde belirlenmiştir.

Tablo 3 - Ekonomik Sınıflandırma Bazında Merkezi Devlet Yönetim Bütçe Giderleri (TL)

(Milyon TL)	2025	2026	2027
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Giderleri	136.592	178.275	200.588
Personel Giderleri	44.345	58.356	64.607
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.824	5.057	5.604
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	9.905	11.886	13.075
Faiz Giderleri	1.049	1.364	1.637
Cari Transferler	58.424	75.850	83.937
Sermaye Giderleri	13.045	18.262	22.828
Sermaye Transferleri	0	0	0
Borç Verme	0	0	0
Yedek Ödenek	6.000	7.500	8.900

Yukarıda Tablo 3'te yer alan merkezi devlet yönetimi bütçe giderlerinin GSYİH'ye oranları ise Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4 - Merkezi Devlet Yönetim Bütçe Giderlerinin GSYİH'ye Oranı (%)

<i>Bütçe Giderlerinin GSYİH'ye Oranı (%)</i>	2025	2026	2027
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Giderleri	46,72	50,66	49,56
Personel Giderleri	15,17	16,58	15,96
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1,31	1,44	1,39
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	3,39	3,38	3,23
Faiz Giderleri	0,36	0,39	0,40
Cari Transferler	19,98	21,55	20,74
Sermaye Giderleri	4,46	5,19	5,64
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenek	2,05	2,13	2,20

3.3. Bütçe Gelirleri

Merkezi devlet yönetimi bütçe gelirleri, OVMP'de yer alan makroekonomik göstergeler ile gelir politikalarının bütçe gelirlerine etkileri, ulusal ve uluslararası piyasalardaki gelişmeler ve gelirlerin geçmiş yıllarda gösterdiği eğilim dikkate alınarak belirlenmiştir.

OVMP'de 2025, 2026 ve 2027 mali yılı bütçe gelir tahminleri yapılırken, DPÖ makroekonomik gerçekleşme ve tahminler tablosunda yer alan ilgili yıllara ait TÜFE tahmin oranları dikkate alınmıştır. Genel bütçe kapsamı dışında kalan merkezi devlet yönetimi kapsamındaki kamu idarelerinde denk bütçe yaratılmış olması nedeniyle; (a) Devlet katkısı alan kamu idarelerinden katkı miktarları düşülerek giderlerini karşılayacak öz gelirlere ulaşılmış, (b) Devlet katkısı almayan kamu idarelerinin tüm giderleri de aynı zamanda ilgili kamu idaresinin öz gelirlerini oluşturmuştur.

Tablo 5 - Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Gelirleri

Merkezi Devlet Yönetimi Bütçesi Gelirleri (Milyon TL)	2025	2026	2027
Vergi Gelirleri	87.002	124.696	143.175
Vergi Dışı Gelirler *	13.367	18.393	20.600
Alınan Bağış Yardım ve Krediler	18.600	16.446	16.676
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri Toplam Gelir	118.969	159.535	180.451
Kamu İdarelerinin Öz Gelirleri (41/2019 Sayılı Yasaya ekli Cetvel II,III ve IV)	13.760	17.782	20.321
MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ BÜTÇESİ TOPLAM GELİR	132.729	177.317	200.772

*Sermaye Gelirleri, Diğer Gelirler, Alacaklardan Tahsilat, Red ve İadeler dahil edilmiştir.

2025 Mali Yılı Genel Bütçe Gelir Tahminleri Hazırlanırken;

Dünya genelinde ard arda yaşanan krizlerin dünya ekonomisine yansımaları yüksek enflasyon şeklinde kendini ortaya koymuştur. Ekonomik krizin etkileri, alınan ve ortaya konan önlemler ile azaltılmaya çalışılırken, belirlenen gelir artırıcı stratejilerle gelir kalemlerinde ortaya çıkacak değişiklikler ve hedefler öngörülmüştür. Bu strateji ve planlamalarla dolaysız vergilerin oluşturduğu gelir kalemleri, hedef konulan gelir artırıcı önlemler ve kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması ile 2024 mali yılı gelirlerine, hayat pahalılığına ilave olarak, kayıtsız ekonominin kayıt altına alınması adına stratejik çalışmalar yapılan bazı gelir kalemlerine ek artış getireceği öngörülmüştür.

Dolaylı vergiler içerisinde yer alan harçlar gibi gelir kalemlerine yüzde 63, dolaysız vergilere de yüzde 85'lik bir artış getirilerek düzenleme yapılmıştır.

2026 Mali Yılı genel bütçe gelir tahminleri hazırlanırken;

2023 – 2024 yıllarında başlatılmış olan kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması strateji çalışmaları ile geliştirilen projelerin 2024 – 2025 yıllarında uygulamaya geçmesiyle enflasyon oranında anlamlı düşüş kaydedilerek ekonomik istikrarın sağlanması ve Bütçe açığının yüzde 75 oranında azaltılması hedeflenmektedir.

Bazı gelir kalemlerinde artış oranı yüzde 37,6 öngörülmürken, bazı gelir kalemlerinde ise yüzde 47,6 artış oranı öngörülmüştür.

2027 Mali Yılı genel bütçe gelir tahminleri hazırlanırken;

Dolaysız vergilerin oluşturduğu gelir kalemleri, hedef konulan gelir artırıcı önlemler kapsamında yapılan yasa çalışmaları ile kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması hedeflenerek 2026 mali yılı gelirlerinde, hayat pahalılığına ilave olarak bazı gelir kalemlerine ek artış getireceği öngörülmüştür.

Bazı gelir kalemlerinde artış oranı yüzde 12 öngörülürken, bazı gelir kalemlerinde ise yüzde 17 artış oranı öngörülmüştür.

3.4. Bütçe Açığının Finansmanı

Merkezi devlet yönetimi bütçesindeki gelirlerin artışı, bu Planın “2.3. Bütçe Gelirlerine İlişkin Temel Politikalar” başlığı altında belirtilen yasalardaki düzenlemelerin yapılması, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması, e-fatura ve e-tebliğ uygulamasına geçilerek vergilerin zamanında ödenmesinin sağlanmasıyla gerçekleşecektir.

Geçtiğimiz yıl Maliye Bakanlığı web sayfasında yayımlanan “2024 – 2026 Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi⁵”nde yer alan 2025 yılı merkezi devlet yönetimi toplam tahmini giderine göre bu yıl yayımlanacak plandaki 2025 yılı merkezi devlet yönetimi toplam tahmininde artış yönünde sapma gerçekleşmiştir. Bu sapmanın nedenini, gerçekleşen enflasyona ve yalnızca 2024 yılı Ocak, Nisan ve Eylül aylarında kamu çalışanları ve emekli maaşlarına uygulanacak hayat pahalılığına bağlamak mümkündür.

Geçtiğimiz yıl ilk defa yürürlüğe konulan “2024-2026 Orta Vadeli Mali Plan”da yeni gelir kaynaklarının yaratılması ve kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması, yürürlüğe konacak yasal düzenlemeler ile ekonominin etkin ve verimli, denetlenebilir ve kontrolünün sağlanabilir olması ile 2026 yılı sonunda bütçede gelir ve gider dengesinin sağlanması hedeflenmiştir. Bu Planda da herhangi bir sapma öngörülmeyen 2026 yılı sonunda bütçede gelir ve gider dengesinin sağlanması hedeflenmekte ve 2027 yılı sonunda bütçe fazlası ortaya çıkacağı öngörülmektedir.

2023 yılından itibaren EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğu getirilmiş ve 2024 – 2025 yıllarında yazar kasa kullanma zorunluluğunda olan tüm sektörlerin EFT-POS özelliği olan yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanımına geçmesi

zorunlu kılınmıştır. Buna bağlı olarak 2024 – 2025 yıllarında KDV beyanları ile ödenecek KDV miktarlarında artış gerçekleşeceği öngörülmektedir.

Mevzuat düzenlemelerinin yapılması, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması, e-fatura ve e-tebliğ uygulamasına geçilerek vergilerin zamanında ödenmesinin sağlanması ile vergi gelirlerinde artış sağlanması hedeflenmektedir. Maliye politikası olarak kamuda mali disiplin tedbirlerinin artırılarak devam edilmesi hedeflenmektedir. Kamu harcamalarında ve cari harcamalarda tasarruf yoluna gidilerek bütçe dengesinin daha sağlıklı bir yapıya kavuşması hedeflenmektedir.

4. Ulusal Politika Öncelikleri (2025 – 2027)

Bütçenin mali olanakları çerçevesinde ve KKTC Başbakanlığı'nın oluşturduğu ulusal politika öncelikleri⁶ dikkate alınarak bütçe ödenek kalemlerine kaynak tahsisi yapılması yoluna gidilecektir.

4.1. Kamu-Maliye

İstikrarlı büyüme için özel kesim yatırımlarını ve dış kaynaklı yatırımları artırmaya yönelik politikalara devam edilecektir. Kamu yatırımlarının büyük ölçekli altyapı alanlarına yönlendirilmesine önem verilerek kamuda israfı azaltmaya yönelik politikalar uygulanacaktır. Sürdürülebilir kamu finansman dengesi kurularak, gelir artırıcı tedbirler yanında harcama disiplini ve kaynaklarının verimli kullanılabilmesi yönünde uygulanan maliye politikaları ile bütçe disiplini sağlanacaktır.

Ülkemizde kayıt dışı ekonomi ve suç gelirlerinin aklanması mücadelesinin daha etkili bir şekilde yapılması sağlanacaktır.

Kayıt dışı ekonomiyle mücadele amacı ile ilgili tüm mevzuatın iyileştirilmesinin yanı sıra vergi denetim kapasitesinin güçlendirilmesi ve mükelleflerin vergiye gönüllü uyumu sağlanacak, gümrük idarelerinin kayıt dışılıkla mücadelede etkinliği ve verimliliği artırılacak, E-ticaretteki kayıt dışılığın önlenmesi amacıyla, internet ortamında ticaret yapan gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetlerinin kavranmasına yönelik mevcut düzenlemeler gözden geçirilecek, bu kapsamda yapılacak denetimler artırılacaktır.

Ticari işlemlerde ortaya çıkması muhtemel kayıt dışılığın azaltılmasına yönelik olarak nakit kullanımının azaltılmasına (bir üst sınır belirlenerek) ve kripto varlıkların ödemelerde kullanılmasının yasaklanmasına yönelik düzenlemeler yapılacaktır.

1/2024 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin Finansmanının ve Kitle İmha Silahlarının Yaygınlaşmasının Finansmanının Önlenmesi Yasası ile bu Yasa tahtında yürürlüğe giren tüzükler çerçevesinde paydaşların mevzuat ve uygulamalarla ilgili farkındalığını artıracak çalışmalar yürütülecektir.

E-Maliye projesinin yürütülmesine ilişkin yapılan sözleşme çerçevesinde Gelir ve Vergi Dairesi yönetimi verginin doğuşundan tahsil edilinceye kadar yapacağı takip sistemi ile vergi gelirlerinin artırılmasında önemli katkılar sağlayacaktır.

Yapılacak yasal düzenlemeler ve güncellemeler ile gelirlerin artırılması ve ülke ekonomisinin kontrolü sağlanarak etkin, verimli ve denetlenebilir bir ekonomi yaratılması sağlanacaktır.

Kamu hizmetleri yürüten Bakanlıkların, Bakanlıklara bağlı Dairelerin ve kurumlarının teşkilat yasaların gözden geçirilerek teknik ve idari alt yapının geliştirilerek kamuda sunulan hizmetlerin veriminin artırılması hedeflenmektedir.

Sermaye piyasası ile ilgili mevzuat gözden geçirilerek güncellenecek ve sermaye piyasaları ile ilgili gerekli tüm altyapı çalışmaları yapılacak, hisse senetleri piyasasının yeni şirketlerin katılımı ile daha güçlü bir şekilde işlemlerine yeniden başlaması ile borçlanma araçları piyasası ile türev işlemler piyasası aracılığıyla ülkemizin finansal ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden şekillendirilecektir.

Reel sektörün, özellikle KOBİ'lerin, finansman ihtiyacını karşılamak amacıyla mali sistemden daha fazla yararlanması sağlanacaktır.

4.2. Ekonomi

Piyasa aksaklıklarının giderilmesine öncelik verecek şekilde serbest piyasa ekonomisinin işleyişi desteklenecek, iş ve yatırım ortamı iyileştirilecektir.

İş ve yatırım ortamının desteklenmesi ve geliştirilmesine yönelik mevzuat çalışmaları tamamlanacaktır. Yatırımcıları ülkeye çekmek ve özel sektörün geliştirilmesine yönelik KKTC'de iş kurma prosedürlerinin basitleştirilmesi yönünde çalışmalar yapılacaktır.

Ticaret ile ilgili uygulamalarda otomasyona geçilmesi için çalışmalar yapılacak ve bürokratik süreçlerin basitleştirilmesi sağlanacaktır.

Serbest piyasa koşullarını sağlamak için devletin ve belediyelerin denetim ve düzenleyici rolü etkinleştirilecektir.

Kaynaklar açısından sıkıntı olmayan yerli ürünler üretimi ve ürün çeşitliliği artırılarak gelir ve istihdam sağlanacak dışa bağımlılık azaltılarak yatırımlara önem verilecektir.

4.3. Sağlık

Bireylerin bedenen ve ruhen sağlıklı yaşam sürdürmeleri ve ihtiyaç halinde kaliteli, güvenilir, bir sağlık sisteminden faydalanmaları için her ilçede ve her bölgede halkın rahatlıkla ulaşabileceği sağlık kuruluşlarının bulunduğu sağlık sistemi oluşturulacaktır. Sağlık kuruluşlarının süratli, güvenli ve sürdürülebilir sağlık hizmetleri sunabilmesi için gerekli bina, alt yapı, donanım, yeterli nitelik ve nicelikteki personel sayısı ve yasal mevzuat çalışmaları hızla tamamlanacaktır.

Sağlık Bakanlığına bağlı ilgili teknik Dairelerin Teşkilat Yasaları güncellenecek, otomasyon sistemleri tamamlanacak ve vatandaşların tedavi için sağlık hizmetlerine ve ilaçlara daha kolay ulaşması sağlanacaktır.

112 Acil, Sağlık ve Ambulans Hizmetlerinin daha kurumsal olabilmesi için 112 Acil Sağlık ve Ambulans Hizmetleri mevzuatı yasallaştırılarak gerekli donanım, ambulans ve eğitimli personel sağlanacak ve bu ağın ülkenin her noktasına hizmet verebilecek hale getirilmesi sağlanacaktır.

Tüm hastanelerin, deprem dayanıklılık testleri yapılmış, deprem altındaki muhtemel davranışları tespit edilmiş ve gerekli tüm önlemlerin alınması adına, "güçlendirme projeleri"nin yapılmasına başlanmıştır. Güçlendirme projelerinin bitiminde ise, projeler ışığında güçlendirme uygulamalarına başlanacaktır.

İnşaatı devam eden Girne Devlet Hastanesi, süratle tamamlanarak halkımızın hizmetine sunulması yanında, yeni Güzelyurt Devlet Hastanesi yapımının yılsonuna doğru tamamlanması, Değirmenlik, Maraş, Pamuklu ve Lapta sağlık ocağı yapımına başlanılması, plan ve proje süreci tamamlanmış olan Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezleri (AMATEM) Binası'nın 2024 yılı içerisinde ihalesinin sonuçlandırılması hedeflenmektedir. Ayrıca, Dr. Burhan Nalbantoğlu Hastanesi'nde depreme dayanıklılığın artırılması amacı ile güçlendirme ve yenileme çalışmaları başlatılacaktır.

Ani sağlık şoklarına ve acil durumlara hazırlıklı olunmasının öneminden yola çıkarak acil durumlarda güvenilir bilgi akışı ve koordinasyonun sağlanmasına yönelik altyapı ve kapasite güçlendirilmesi çalışmaları yapılacaktır.

Yangında zarar gören Devlet Laboratuvarı'na ait binanın tadilatı ve laboratuvarın eski kapasitesine ulaşması ve Gıda Güvenliği, Ürün Güvenliği ve Halk Sağlığı açısından önem arz eden ekipmanlarla donatılarak, yeniden akredite edilmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

E-sağlık sisteminin tüm modüllerin ivedilikle tamamlanarak E-devlet kapsamında hizmete girmesi hedeflenmektedir.

Genel Sağlık Sigortası Yasası ivedilikle hazırlanarak hayata geçirilecektir.

Kan ve Kan Bileşenlerinin Kalite ve Güvenliği Yasası'nın AB müktesebatı göz önünde bulundurularak hazırlanması ve yürürlüğe girmesi sağlanacaktır.

4.4. Eğitim ve Kültür

Deprem ve Doğal Afet Değerlendirme ve İzleme Komitesi tarafından onarım, tadilat ve güçlendirme projeleri tamamlanan 47 okul ihale aşamasına getirilmiş, 15 okulun ihalesi sonuçlandırılmış, 25 okulun güçlendirme bedeli için bloke onayı alınmış ve 4 okulun kullanılamayacak durumda olması nedeniyle "kullanım dışı" olarak karar alınmış ve 10 okulun Türkiye Cumhuriyeti tarafından onarım, tadilat ve güçlendirme projelerinin finanse edilmesi hedeflenmektedir.

Deprem ve Doğal Afet Değerlendirme ve İzleme komitesi tarafından belirlenen kamu okullarının onarım, tadilat ve güçlendirme projelerine devam edilirken, kullanım dışı kararı alınan kamu okullarının yıkılıp, yeniden yapılandırma projeleri başlatılacaktır.

Milli Eğitim Bakanlığı altındaki mevzuat çağa ve teknolojiye uygun olarak yenilenecektir.

Ülkemizde, mesleki teknik eğitim, özel eğitim ve hayat boyu eğitim standartlarının geliştirilmesine yönünde uluslararası normlarla benzerlik gösterecek müfredatların geliştirilmesi sağlanacak ve erişimi kolaylaştırılacaktır.

Bakanlığımız bünyesinde çalışmaları yürütülmekte olan MEBBİS (MEB Bilgi Sistemi) Projesi'nin devamı ve uygulamaya konulmasıyla eğitime dair çok daha kapsamlı, güvenilir, erişilebilir, uluslararası kıyaslanabilir verilerin seri bir şekilde derlenmesi ve sistematik bir zeminde kullanıcıların hizmetine sunulması sağlanacaktır:

Okul öncesi eğitimin iki yıla çıkarılması için insan kaynakları ve fiziki alt yapı hazırlanarak bir program çerçevesinde uygulamaya konacaktır.

Tüm üniversitelerin marka tanınırlığı ile kampüs şehirleri, yurt dışında tanıtımlarının ortak yapılabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde bir Devlet Politikası oluşturulacaktır.

Yüksek Kalite Kurulu'nun oluşturulması için mevzuat çalışmaları tamamlanarak Yükseköğretim kurumlarının Yüksek Kalite Kurulu tarafından akreditasyonun sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Ülkemiz ekonomisine büyük katkısı olan yükseköğrenim kurumlarına yurt dışından gelen öğrenci sayısının ve kalitesinin artırılmasına yönelik çalışma üniversitelerle birlikte yürütülecek ve yeni yurt yapımı için teşvikler verilecektir.

Özel eğitim sisteminin geliştirilmesi adına teknik destek projesinin başlatılması ve uygulamaya yönelik hedeflerin hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

Kültürel miras ve tarihi değere sahip varlıklarımızın korunması, bakımı, onarımı ve restorasyon çalışmaları hızlandırılarak gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.

4.5. Tarım

“KKTC Su Temin Projesinin” sağlayacağı avantajlarla hayata geçirilmesine olanak sağlanacak olan tarım, kırsal kalkınma, hayvan ve bitki sağlığı ile gıda güvenliği konularında güncel değişimler de dikkate alınarak, ihracat açısından karşılaştırmalı rekabetçi üstünlüğe sahip ürün yetiştirme imkânlarını ortaya koyan orta ve uzun vadeli tarımsal kalkınma programı hazırlanacaktır.

Tarımsal araştırmaların ülke önceliklerine göre daha etkin yürütülmesinin sağlanması için kurumsal yapılanma geliştirilecek ve mevzuat güncellenecektir.

Entegre Tarım Bilgi Sistemleri'nin oluşturulması, tüm tarım faaliyetlerinin kayıt altına alınarak daha izlenebilir bir sistem oluşturulmasıyla tarımsal planlama ve politika geliştirme sağlıklı bir zeminde inşa edilmesi için çalışmalar başlatılacaktır. Çiftçi Kayıt Sistemi kurularak tarımsal destekler Entegre Kayıt Sistemi'ne göre verilecektir.

Hellim üretimi ve ticaretinin AB standartlarında yapılması ve hellimin coğrafi işaret tescilinde belirlenen kurallara uygun üretimini sağlayacak eylem planı güncellenerek süt ürünlerine yönelik atılması öngörülen adımlar ivedilikle hayata geçirilecektir.

Yeşil ve dijital dönüşüme ayak uydurmak, sürdürülebilir, rekabetçi üretim ve çevre için bilinçlendirme ve yönlendirme çalışmaları yapılacaktır.

Toprak verimliliğini artıracak çalışmalar teşvik edilecek, su kısıtı dikkate alınarak ülkenin bitki üretim deseni oluşturulacak ve bitkisel üretimde planlı üretime geçilerek, nitelikli genetik materyal kullanılarak verimin yükseltilmesi sağlanacaktır.

Yöresel ve coğrafi işaretli ürünlerin artırılması ve tanıtılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. İyi tarım uygulamaları konusunda mevzuatlar tamamlanarak, sertifikalı üretim geliştirilerek, yaygınlaştırılacaktır.

Yeraltı ve yerüstü su varlığının korunması ve etkin kullanımının sağlanmasına yönelik “Su Master Planı” hazırlanarak hayata geçirilecektir.

Tarımsal destekler; gerçek üreticiyi, gıda arz güvenliğini, kırsal kalkınma ve turizm sektörünün ihtiyaçları da dikkate alınarak yeniden yapılandırılacaktır.

Narenciye sektörü için 20-30 bin ton kapasiteli soğuk hava deposunun kurulması, konsantre tesisinin kapasitesinin artırılması, meyvelerin dilimlenip kurutulması için kurutma ve paketlenme hattı kurulması ve markalaştırılması sağlanacaktır.

Ülkede yer alan mezbahaları gıda güvenliği standartlarına kavuşturularak, Merkezi Mezbaha oluşturulacaktır. Hayvansal atıkların ortadan kaldırılmasına yönelik etkin bir sistem kurulup uygulanması sağlanacaktır.

Üreticilerin kaynaklarının paylaşılması, ürünlerin toplu satışının ve pazarlık gücünün artırılması amacıyla çiftçi kooperatifleri ve birliklerinin kurulması desteklenecektir.

Toprak Koruma Yasası ve Biogüvenlik Yasası hazırlanacaktır.

Tarım sektöründe yerel çeşitlerin geliştirilmesi, hastalıklarla mücadele için yeni yöntemlerin bulunması ve ürün çeşitliliğinin artırılması için araştırma ve geliştirme yatırımları yapılacaktır.

Ülkemizdeki iklim değişikliğinin etkileri üzerine araştırmalar yapılarak bitkisel ve hayvansal üretimimiz değişikliklere uygun olarak çeşitlendirilerek korunacaktır.

4.6. Turizm

Ülkemizin en önemli yerel gelir kaynaklarından biri olan turizm desteklenerek ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkısını artıracak şekilde turizm faaliyetlerinin yıl boyunca devamlılık arz etmesini sağlayacak turizm çeşitleri geliştirilerek özel ilgi turizmi ve ortak destinasyonlar şeklinde sunulacaktır.

Ülkemizin sahip olduğu doğal, tarihi ve kültürel değerler ortaya çıkarılarak turizm ürününe dönüştürülecek ve kültürel varlıklara duyarlı, yerel ürünleri öne çıkaran, yerel-halka dayalı, alternatif (özel ilgi) turizm ürünleri zenginleştirilecektir.

Tarihi ve kültürel değere sahip kent merkezlerinin, köy içlerinin, doku koruma alanlarının ve eski eser olarak tescilli binaların korunması, sürdürülebilirliğinin sağlanması ve turizme kazandırılması yönünde gerekli çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Turizm gelirinin artırılması, mevcut pazarların güçlendirilmesi ve yeni pazarların oluşturulması amacıyla tanıtım faaliyetleri yürütülecektir. Sektörün ihtiyaçları doğrultusunda turizm üst politika dokümanlarında güncellemeler yapılacaktır.

Turizm markalaştırılarak nitelikli turistlerin ülkeye gelmesi sağlanacaktır.

4.7. Çevre

Sürdürülebilir çevre prensipleri doğrultusunda, doğal kaynakların korunması ve yönetilmesi sağlanarak iklim değişikliğiyle mücadelede kapasite ve toplumsal farkındalık yaratılacaktır.

Dünyanın doğal dengesine zarar vermeden, çevreyle uyumlu bir şekilde üretilen yenilenebilir enerji olarak ülkemizde kullanılan güneş enerjisinin yanında rüzgâr enerjisi ve dalga enerjisi kaynaklarının kullanılması için fizibilite çalışması yapılacaktır.

Katı atık yönetiminin döngüsel ekonomi ilkeleri gözetilerek etkinleştirilmesi sağlanacak ve atıkların düzenli depolama alanlarında ortadan kaldırılması ile ilgili her türlü tedbir alınacaktır. Güngör Düzenli Depolama Alanının rehabilitasyon projesinin tamamlanması ve bitiş tarihi sonradan belirlenmek üzere uzun dönem işletme ihalesinin yapılmasına yönelik çalışmaların tamamlanması sağlanacaktır.

Ülkemizdeki sanayi ve turizm faaliyetlerinin çevreye olan etkisi azaltılarak atık su ile atıkların insan ve çevreye olan etkileri en aza indirilecek, içme suyu kaynakları etkin yönetilerek deniz ve hava kirliliğinin önlenmesi sağlanacaktır.

Ülkemizdeki kısıtlı su kaynaklarının zenginleştirilmesi sağlanarak suyun verimli kullanımı ile ilgili gerekli önlemler alınacaktır.

Doğal afetler açısından ülkenin potansiyeli belirlenerek gerekli önlemler alınacak ve sürekli takip sağlanacaktır.

Çevre kirliliğine karşı caydırıcılığı olmayan yürürlükteki cezalar daha etkin ve caydırıcı hale getirilecek, hem merkezi hem de yerel yönetimlerce kararlı bir şekilde uygulanacaktır.

Kimyasallar Yasa Tasarısı'nın yasallaşarak yürürlüğe girmesi ve piyasanın mevzuata uygun olarak düzenlenmesi sağlanacaktır.

4.8. Bayındırlık ve Ulaştırma

Genişbant altyapısının geliştirilmesinin zor olduğu bölgelerde ve mobil iletişimin yeterli olmadığı yerleşim yerlerinde alt ve üst yapı kurulumları tamamlanacak, 5G yeni nesil mobil haberleşme sistemlerinin kurulup ve hizmete sunulması ile dünya standartlarında dijital entegrasyon sağlanacaktır. KAMUNET altyapısı için, yüksek hızlı, kaliteli ve güvenli erişim sağlayan sabit ve mobil genişbant altyapılarının yaygınlaştırılması ve fiziki alt yapıların ortak kullanımı teşvik edilecektir.

E-Devlet Kapısı üzerinden sunulan entegre hizmetlerin nitelik ve niceliği artırılabilecektir. KKTC'nin modern bir Telekomünikasyon şebekesine kavuşabilmesi ve yeni yatırımların yapılabilmesi için kamu-özel iş birliği modelinin yapılandırılması sağlanacaktır.

Ulaştırma çeşitlerinin teknik ve ekonomik açıdan en uygun yerlerde kullanıldığı dengeli, esnek, emniyetli, güvenli ve etkin bir ulaştırma altyapısı oluşturulacaktır.

Trafik yoğunluğunu azaltmada oldukça etkin bir yöntem olan toplu taşıma planlaması yapılacak ve şehirlerdeki trafik yoğunluğunun ve kazaların azaltılması amacıyla şehir içi ulaşımda talep

yönlü politikalar uygulanarak, bireysel araç kullanımı yerine sürdürülebilir ve çevreci toplu taşıma sistemlerinin kullanılması özendirilecektir.

Trafik güvenliği konusunda faaliyet gösteren mevcut kurum ve kuruluşlar arasındaki koordinasyon ile veri paylaşımı en üst seviyeye çıkarılacaktır. Ulaştırma sektöründe bakım-onarım hizmetlerinin zamanında ve yeterli düzeyde karşılanmasını sağlayacak bir yapıya kavuşturulacak ve ulaştırma altyapılarının yeterli hizmet seviyesinde tutulmasına yönelik gerekli yatırımlara ağırlık verilecektir.

Trafik Tabela ve İşaretlerinin Uluslararası normlara uyumlaştırılabilmesi için mevzuat ve altyapı hazırlanacaktır.

Karayollarının uluslararası trafik güvenlik standartlarına yükseltilmesi yanında sürüş ehliyetlerinin uluslararası standartlara getirilmesi ve trafikteki can ve yol güvenliğinin artırılması için şehir ve bölge planlama standartlarına uygun yeni projeler üretilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti ile yapılan mali işbirliği protokolü kapsamında Akıllı Ulaşım Sistemleri, Dinamik Kavşak Yönetimi Sistemi, Kavşak İzleme Sistemi, hız tespit kameralarının modernizasyonu, plaka tanıma sistemi ve aşırı yük taşıyan kamyonların tespiti için kantar sistemleri hayata geçirilecektir.

Başbakanlık ve Ekonomik Örgütler Platformu (EÖP) arasında KKTC kara sınır kapılarının iyileştirilmesine yönelik imzalanan protokol kapsamında Metehan kara sınır kapısı ve Beyarmudu kara sınır kapısının iyileştirme çalışmaları başlatılmış olup, çalışmaların süratle tamamlanması hedeflenmektedir.

Yeni liman yatırımları ve mevcut limanların rehabilite edilerek daha verimli işletilmesi için finansal kaynak sağlanacak ve aynı zamanda limanların rekabetçi bir yapıda işletilmesi gerçekleştirilecektir. Kalecik Bölgesi ve Gemikonağı Bölgesi'nde yeni liman inşa edilmesine ve Gazimağusa Limanı'nın iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar başlatılacaktır.

4.9. Enerji

Toplumsal hayatın ve ekonomik kalkınmanın devamlılığın sağlanması ve ekonomik gelişmeler ile nüfus artışına bağlı olarak sürekli artan talebi karşılamak üzere gerekli olan elektrik enerjisinin sürekli, kaliteli, verimli, güvenilir, çevreye duyarlı ve en düşük maliyetle tüketicilere sunulması amacıyla gerekli kararlar alınıp uygulamaya konacaktır.

Çağımıza uygun güncel, modern şartlarla yönetilecek etkinlik, verimlilik, şeffaflık, hesap verebilirlik temelinde bir KIB-TEK oluşturularak bu çerçevede yönetilecek ve işletilecektir. Kib-Tek elektrik ağı altyapısının üretim, iletim ve dağıtım olarak güçlendirilmesi projeleri

hazırlanmış olup en kısa sürede uygulamaya geçilecektir. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti ile protokolü imzalanmış olan “kablo ile enterkonnekte projesi” hayata geçirilecektir.

Dünya genelinde kullanımı yaygınlaşan ve yasal düzenlemeler ile zorunlu hale getirilmekte olan elektrikli taşıt kullanımı ve bu araçlar için kurulan şarj istasyonlarının, elektrik şebekesine ilave yük katacağı değerlendirilerek bu hususta gerekli yasal mevzuatın ve altyapının hazırlanmasına yönelik çalışmalar hızlandırılacaktır. Enerji verimliliğine yönelik yasa ve tüzük çalışmalarındaki eksikler giderilecektir.

Fiber haritası oluşturulacak. Fiber bağlantılar her binaya ulaştırılması hedeflenerek iletişim kalitesi artırılabilecektir. Bu sayede elektronik otomasyon ve e-devlet sistemi güvenli bir şekilde sağlanıp halkın günlük hayatı kolaylaştırılarak devletin her alanda denetim ve hizmet kalitesi artırılabilecektir.

Yenilenebilir enerji ile dağıtık üretim teşvikleri artırılarak özendirilecektir.

4.10. Sanayi ve Ticaret

Ekonomik ve toplumsal kalkınma sağlanarak belli bir hızda büyüme ve sanayileşmenin gerçekleştirilebilmesi, uluslararası standartlara uygun, yurt içi ve yurtdışı piyasalarda kalite ve fiyat açısından rekabet edebilen, katma değeri yüksek ürünler üreten bir sektör oluşturulması sağlanacaktır.

Sanayi sektörü öncelikle ihracat odaklı ve ithal ikamesini sağlayacak ürünler üretmesi şeklinde desteklenecektir. İhracat odaklı yapılandırılması amacıyla sanayi bölgeleri verimlilik esasına göre yeniden düzenlenecek, altyapıdan kaynaklanan sorunların çözülmesi için tedbirler alınarak, yeni kurulacak OSB’ler için ÇED raporu kapsamında sektörlere göre gruplaşmayı sağlayacak yerleşim planları oluşturulacaktır.

Yerli üretim ve istihdam desteklenecek, turizm, yükseköğrenim ve inşaat sektörlerinde yerli ürün kullanımının artırılması için katma değeri ve yerel girdisi yüksek ürünlerin tüketimi teşvik edilerek, özellikle turizm sektöründe yerli üretimin kullanılması için ilgili paydaşlarla etkin politikalar geliştirilecektir.

Yerli ürünlerle ilgili markalaşma, planlama, reklam, tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri artırılabilecektir.

Dünyada bacasız sanayi olarak kabul edilen, hammaddesi büyük ölçüde yetişmiş insan gücü olan yüksek katma değerli AR-GE, İnovasyon ve Bilişim teknolojilerini kapsayan yazılım sektörünün gelişmesi teşvik edilecektir. Teknopark ve teknokent yasaları düzenlenerek yazılım sektörü yatırımcılarının etkin biçimde faydalanmaları sağlanacaktır.

Yerli Mali Yasa Tasarısının yasallaşarak yürürlüğe girmesi sağlanacaktır.

4.11. İnşaat ve Konut

Ülkemizde akıllı, çevreci, güzellikleri öne çıkaran, yaşam kalitesi yüksek, güvenli, sürdürülebilir şehirler ve yerleşim yerleri oluşturmak için hazırlanan inşaat yatırımları ve mimari projeler imar kurallarına ve yasalara uyumlu bir şekilde gerçekleştirilecek, denetimler artırılarak kaçak yapılaşmalar önlenecek ve kayıtsız müteahhitlik hizmetleri durdurulacaktır. Proje aşamasından uygulama aşamasına kadar olan tüm inşaatlarda, denetim ve kontrollerinin bir tamam ve eksiksiz yapılabilmesi için gerekli tüm mevzuat güncellenecek ve yol haritasının çıkarılması sağlanacaktır.

Yapı güvenliğinin sağlanması açısından uluslararası standartlara uygun ve dayanıklı inşaat malzemelerinin kullanılması sağlanacak, yerel inşaat malzemesi üretimi ve kullanılması desteklenecek ve tüm yapı malzemelerinin standartlara uygunluğu denetlenecektir.

Taşınmaz Mal Edinme ve Uzun Vadeli Kiralama (Yabancılar) Yasası, Sözleşmeler Yasası, Emlakçılardan Kayıt ve İşlemleri Yasası ve Kat Mülkiyeti ve Kat İrtifakı Yasası günümüz koşullarına ve ülkemiz ihtiyaçlarına göre revize edilerek güncellenecektir.

Dar gelirliler başta olmak üzere, halkın temel konut ihtiyacının daha yüksek oranda karşılanması için gerekli önlemler alınarak; devletin sosyal konut üretim politikasına öncelik verilecektir.

Şehir Planlama Dairesi bünyesinde çalışmaları başlatılan Ülkesel İmar Planı'nın 2024 yılsonu itibarıyla tamamlanması hedeflenmektedir.

Belirlenecek konut politikaları, Ülkesel Fiziki Plan ve kentsel/bölgesel planlarla uyum içinde yürütülecektir. Konut politikaları, konut ihtiyacını karşılarken konut çevresi ve yaşayanların sosyoekonomik sorunlarının çözülmesini de kapsayacak düzeye getirilecektir.

Depreme karşı dayanıklılık testi ve risk analiz raporlarında riskli bulunup güçlendirilmesi mümkün olmayan ve yıkılması gereken yapıların depreme dayanıklı ve güvenli olarak düzenlenmesini sağlayacak mevzuat çalışmaları süratle tamamlanacaktır.

4.12. Çalışma ve Sosyal Güvenlik

Ülkemizde çalışma hayatında, sürdürülebilir büyüme hedefleriyle uyumlu istihdam imkanlarının geliştirilmesi, gençler ve kadınların işgücüne etkin katılımının sağlanması, işgücü niteliğinin yükseltilmesi, işsizliğin azaltılması, iş kazalarının ve kayıt dışı istihdamın önlenmesinin sağlanması, istihdamının artırılması, uluslararası normlara uygun, sosyal güvenlik alanında ise norm ve standart birliği sağlanarak kaliteli hizmet sunan ve nüfusun tümünü kapsayan bir yapı oluşturulacaktır.

Çalışma yaşamı ile ilgili düzenlemelerde Avrupa Birliği normları ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmeleri ile tam uyumun sağlanması amacıyla mevzuat gözden geçirilerek uluslararası standartlara uygun olarak güncellenecektir.

İşsizliği azaltmak ana hedef olmakla birlikte Kayıt dışı istihdamla mücadele konusunda ilgili tüm paydaşlarla iş birliği yapılacak ve teknolojik altyapının entegrasyonu sağlanarak denetim sistemleri etkinleştirilecektir.

Çalışma hayatına ve sosyal Devlet anlayışına uygun projelerin hayata geçirilmesi sağlanacaktır. İş güvenliği sağlanacak ve yerli işgücü istihdamının sağlanması için mesleki eğitimler teşvik edilecektir. Bu temel eğitimleri alan kişilerden, sektörlerin gelişmesi ve geliştirilmesi yönünde faydalanılması sağlanacaktır.

Sosyal devletin gereği olarak bakıma, yardıma ve korunmaya muhtaç tüm kesimlerin devletin korunması altına alınması için daha etkin önlemler geliştirilecektir.

Huzurevi Yasası ve Özel Huzurevleri Yasası günümüz koşullarına göre güncellenecek, yaşlılarımızın hayata bağlanmaları ve topluma uyum sağlamaları için gerekli destek sağlanacaktır. Bakımevleri ile ilgili çalışılan yeni yasa ise sonuca ulaştırılacaktır. Yaşlılar için yapılacak olan yeni huzurevleri ve bakımevleri için gerekli olan tüm teşvikler verilecektir.

4.13. Teknoloji ve Dijital Dönüşüm

E-devletten başlamak üzere devlet alt yapısını geliştirilmesi ve dijital dönüşümün sağlanması için en kısa zamanda adımlar atılacaktır.

Toplumda nitelikli araştırmacı sayısı artırılacak bilim ve teknoloji bilinci ve araştırma altyapısı geliştirilecektir. Üniversiteler, özel sektör ve kamu kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmeye yönelik çalışmalar desteklenecektir.

Gençlerin teknoloji odaklı bölümlerde eğitim görmesi için teşvik edilmesi ve buna bağlı olarak da teknoparkların etkin hale getirilmesi sağlanacaktır. Teknoparklar ile ilgili yenilikçi ARGE projelerinin desteklenmesi ve teknoparkların ülke ekonomisine katkısının artırılması sağlanacaktır. Yazılım sanayicilerinin Teknopark ve AR-GE yasalarından en etkin biçimde faydalanmaları sağlanacaktır. Yeşil ve dijital dönüşüm odağıyla üretim ve ihracatın teknoloji kompozisyonu iyileştirilecektir.

4.14. Doğal Afetler-Deprem

Depreme karşı dayanıklılık testi ve risk analiz raporlarında riskli bulunan ve güçlendirilmesi gereken okulların güçlendirilmesi veya güçlendirilmesi mümkün olmayan okulların da yeniden yapılması kararı alınmıştır. Alınan bu karar süratle hayata geçirilecektir.

Yerbilim Mühendisler Odası, İnşaat Mühendis Odası ve Jeoloji Maden Dairesi ortak çalışması ile belirlenecek kritik noktaların zemin etüd analizleri aranacaktır. Yapılaşmaya müsait olmayan alanların önceden belirlenerek, depremsellik haritasının oluşturulması ve doğal afetlerle ilgili mevzuatın iyileştirilmesi çalışmaları yapılacaktır.

Depreme karşı dayanıklılık testi ve risk analiz raporlarında riskli bulunup güçlendirilmesi mümkün olmayan ve yıkılması gereken yapıların depreme dayanıklı ve güvenli olarak ne şekilde ıslah edileceğini düzenleyecek "Afet Riski Altındaki Yapıların Dönüştürülmesi Yasası" çalışmaları süratle tamamlanacaktır.

4.15. Kooperatifler - Kooperatifçilik

Kooperatiflerin mali ve idari yönden güçlendirilmesi için yasal düzenleme ve idari kararlar yanında Kooperatif Şirketler Mukayyitliği'nin Teşkilat Yasası'nın güncellenmesi ve kooperatiflere sunulan hizmetlerin yeniden organize edilmesi için çalışmalar yapılacaktır.

Kooperatiflerin sürdürülebilir, hesap verebilir ve şeffaf bir şekilde yönetilmesi için denetimler etkinleştirilerek artırılabilecektir.

5. Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Sürecine İlişkin Hususlar ve Kurumsal Ödenek Tavanları

5.1. Bütçe Sürecine İlişkin Hususlar

Kamu idareleri 2025, 2026 ve 2027 yılları bütçe teklifleri, değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle 41/2019 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasası'na ve bu Yasa tahtında Maliye Bakanlığı tarafından kendilerine göndereceği bütçe çağrısına uygun olarak çok yıllık bütçeleme anlayışı ile uyumlu bir şekilde hazırlanacaktır.

Çok yıllık bütçelemenin başarılı bir şekilde sürdürülmesi, bütçe uygulamalarında kamu idareleri arasında gerekli işbirliği ve eşgüdümün sağlıklı bir şekilde yürütülmesine bağlı bulunmaktadır. Bütün kamu idareleri, önceki dönemlerde olduğu gibi 2025 - 2027 dönemini kapsayan çok yıllık bütçe döneminde de aynı anlayışla hareket edeceklerdir.

Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasası kapsamındaki tüm kamu idareleri, Yasada ve bu Yasanın uygulanmasına ilişkin Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan genelgelerde yer alan usul, esas ve kurallar çerçevesinde ve belirtilen sürede 2025, 2026 ve 2027 yıllarına ilişkin bütçe tekliflerini hazırlayıp Maliye Bakanlığına teslim edeceklerdir.

5.2. Kurumsal Ödenek Teklif Tavanları

Değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle 41/2019 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasası'nın 21'inci maddesi gereğince, söz konusu Yasaya ekli I., II., III. ve IV. Cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinden oluşan Merkezi Devlet Yönetimi Bütçesinin 2025, 2026 ve 2027 yıllarına ilişkin ödenek teklif tavanları bu Plana ekinde yer almaktadır.

Kamu idarelerinin ödenek teklif tavanları belirlenirken, Tablo-1'de yer alan Devlet Planlama Örgütü makroekonomik gerçekleşme, tahmin ve hedefler ile OVMP'de belirlenen ulusal öncelikler, kamu idarelerinin ihtiyaçları ve yürüttükleri önemli faaliyet ve projeler dikkate alınmıştır.

6. (2025 – 2027) Orta Vadeli Mali Planın Değerlendirilmesi

2025 – 2027 dönemi Orta Vadeli Mali Planı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanlığı, Devlet Planlama Örgütüncü hazırlanan makroekonomik göstergeler esas alınarak hazırlanmış olup, bu plana göre merkezi devlet yönetimi bütçesinin ödenek teklif tavanları belirlenmiştir.

Bu Planın “2.3. Bütçe Gelirlerine İlişkin Temel Politikalar” başlığı altında belirlenen yasal düzenlemelerin yürürlüğe girmesi, e-fatura ve e-tebliğ uygulamasına geçilmesi, 2025 yılı sonuna kadar ekonomik sektörlerde EFT-POS özelliği bulunan yeni nesil ödeme kaydedici cihazların kullanılmaya geçilmesiyle özellikle KDV beyanları ile ödenecek KDV miktarlarında artış gerçekleşeceği, kayıt dışı olan ekonominin de kayıt altına alınarak devlet gelirlerinde önemli ölçüde gelir artışı beklenmektedir. Bu Plan döneminde, yapılan/yapılacak mevzuatların yürürlüğe girmesi ile ekonominin etkin ve verimli, denetlenebilir ve kontrolünün sağlanabilir olmasıyla gelir artırıcı önlemler alınarak devlet gelirlerinin artırılması, 2025 mali yılından itibaren bütçe açığının kademeli olarak düşeceği, 2026 mali yılı sonu itibari ile bütçede gelir-gider dengesinin sağlanması ve denk bütçeye ulaşılmaması ve 2027 yılında da merkezi devlet yönetimi bütçesinde artıya geçilmesi hedeflenmiştir.

KKTC ekonomisinin yatırıma elverişli, bakir ekonomiler arasında olması nedeniyle dış yatırımcıyı teşvik politikalarının Orta Vadeli Plan Çerçevesinde düzenlenerek 2027 yılı sonunda teşvik, üretim ve ihracat politikalarıyla bütçe fazlası hedeflenmektedir.

KKTC'de ihracatın artırılması ve istikrar kazanması için ekonomide politik açılımların yapılması gerekmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ile KKTC Maliye Bakanlığı arasında gerçekleştirilen üst düzey görüşmeler neticesinde mutabık kalınan, KKTC'nin dış ticaretinin geliştirilmesi, gümrükte otomasyonun sağlanması, Gümrük ve Rüsumat Dairesinin

altyapısının geliştirilerek yüksek standartlara getirilmesi ve bu temel hedef doğrultusunda belirlenen konuların bir an önce hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasası'nın Cumhuriyet Meclisi'nde kabul edilerek yasalaştığı 2019 yılında, toplam kamu borç stokunun GSYİH'ye oranı yüzde 146, iç borç stokunun GSYİH'ye oranı ise yüzde 38,6 seviyesinde idi. 2020 yılı ve sonrasında salgının yarattığı etkiler ile ekonomide yaşanan daralmaya bağlı olarak borç stoklarının GSYİH'ya oranlarında artışlar yaşanmıştır. 2021 yılsonunda salgının ekonomik aktivitedeki etkisi en üst seviyede iken toplam borç stokunun GSYİH'ya oranı yüzde 225,1, iç borç stokunun GSYİH'ya oranı ise yüzde 52 seviyelerine ulaşmıştı. Oluşan bu rasyolarda, toplam borç stoku içinde döviz cinsi krediler de olduğu için, hem döviz kurlarında yaşanan oynaklık, hem de rasyonun paydasında yer alan GSYİH rakamındaki değişiklikler etkili olmaktadır. Raporun ilk kısmında da belirtildiği üzere, salgın öncesi ekonomik büyüklüğe, 2023 yılsonu itibarıyla ulaşılması tahmin edilmektedir. Bu tahmin kullanılarak 2023 yılsonuna göre hesaplanan toplam borç stokunun GSYİH'ye oranı yüzde 133,8, iç borç stokunun GSYİH'ya oranının ise yüzde 21,9 seviyesinde olacağı tahmin edilmektedir.

Bu Plan döneminde de mali disiplin sağlanmaya devam edilecek ve merkezi devlet yönetimi bütçesi OVMP'de yer alan politika öncelikleri, makroekonomik göstergeler ve ödenek tavanları esas alınarak hazırlanacaktır. Buna bağlı olarak kamu idareleri de, kendi kurumsal öncelikleri doğrultusunda bütçe tekliflerini sunacaklardır.

EK
MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ 2025 - 2026 – 2027 BÜTÇESİ
ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ (I. CETVEL)
2025 MALİ YILI BÜTÇESİ ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

AÇIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Kamu İdareleri	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Cumhurbaşkanlığı	397.590.000	35.293.000	46.708.000	0	3.015.000	2.250.000	0	0	0	484.856.000
Cumhuriyet Meclisi	469.630.000	34.636.000	26.008.000	0	195.000	0	0	0	0	530.469.000
Başbakanlık	994.896.000	96.591.000	140.687.000	0	192.985.000	206.550.000	0	0	0	1.631.709.000
Başbakan Yardımcılığı, Turizm, Kültür, Gençlik ve Çevre Bakanlığı	1.298.166.000	120.713.000	273.399.000	0	5.907.000	141.975.000	0	0	0	1.840.160.000
Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı	2.102.565.000	177.084.000	308.905.000	0	71.000	627.000.000	0	0	0	3.215.625.000
Dışişleri Bakanlığı	643.866.000	39.002.000	202.541.000	0	0	3.330.000	0	0	0	888.739.000
Maliye Bakanlığı	2.169.827.000	154.294.000	102.601.000	840.000.000	44.633.219.000	7.135.890.000	0	0	6.000.000.000	61.035.831.000
İçişleri Bakanlığı	1.895.333.000	147.840.000	669.742.000	0	614.360.000	315.090.000	0	0	0	3.642.365.000
Millî Eğitim Bakanlığı	11.872.188.000	760.897.000	1.324.116.000	0	745.758.000	661.050.000	0	0	0	15.364.009.000
Ekonomi ve Enerji Bakanlığı	369.818.000	33.007.000	29.577.000	0	0	14.700.000	0	0	0	447.102.000
Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı	1.204.363.000	97.526.000	367.685.000	0	2.418.000.000	93.750.000	0	0	0	4.181.324.000
Sağlık Bakanlığı	4.762.152.000	457.570.000	3.712.468.000	0	678.565.000	480.000.000	0	0	0	10.090.755.000
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	672.329.000	78.271.000	69.657.000	0	4.234.827.000	0	0	0	0	5.055.084.000
Mahkemeler	712.881.000	60.304.000	35.630.000	0	0	14.700.000	0	0	0	823.515.000
Hukuk Dairesi (Başsavcılık)	272.957.000	21.589.000	9.627.000	0	0	4.380.000	0	0	0	308.553.000
Sayıştay Başkanlığı	136.472.000	11.458.000	7.219.000	0	133.000	0	0	0	0	155.282.000
Kamu Hizmeti Komisyonu Başkanlığı	69.211.000	5.816.000	11.125.000	0	0	0	0	0	0	86.152.000
Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman)	30.954.000	327.000	3.865.000	0	45.000	0	0	0	0	35.191.000
Polis Genel Müdürlüğü	5.735.375.000	249.071.000	240.736.000	0	0	40.500.000	0	0	0	6.265.682.000
Güvenlik Kurvetleri Komutanlığı	3.894.239.000	515.055.000	860.601.000	0	1.056.510.000	40.950.000	0	0	0	6.367.355.000
Sivil Savunma Teşkilatı Başkanlığı	244.781.000	16.880.000	120.901.000	0	0	0	0	0	0	382.562.000
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ TOPLAMI	39.949.593.000	3.113.224.000	8.563.798.000	840.000.000	54.583.590.000	9.782.115.000	0	0	6.000.000.000	122.832.320.000

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II. CETVEL)
2025 MALİ YILI BÜTÇESİ ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

AÇIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Özel Bütçeli İdareleri	Personeel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kar. Dev. Primi Gd.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Türk Ajansı Kıbrıs (TAK)	98.480.000	10.498.000	2.545.000	0	27.604.000	0	0	0	0	139.127.000
Bayrak Radyo Televizyonu Kurumu	1.025.824.000	114.650.000	61.100.000	0	348.289.000	0	0	0	0	1.549.863.000
Toprak Ürünleri Kurumu	330.148.000	26.269.000	123.388.000	63.000.000	68.382.000	2.382.225.000	0	0	0	2.993.412.000
Kıbrıs Türk Süt Endüstrisi Kurumu	62.078.000	9.744.000	61.476.000	4.200.000	2.931.000	3.300.000	0	0	0	143.729.000
Serbest Liman ve Bölge İdaresi	111.520.000	15.999.000	57.785.000	0	5.145.000	750.000	0	0	0	191.199.000
Atatürk Öğretmen Akademisi	49.529.000	3.893.000	2.771.000	0	0	750.000	0	0	0	56.943.000
Vakıflar İdaresi	159.299.000	14.011.000	77.996.000	0	219.145.000	17.070.000	0	0	0	487.521.000
Din İşleri Dairesi	418.970.000	54.918.000	23.014.000	0	56.226.000	0	0	0	0	553.128.000
Doğu Akdeniz Üniversitesi	3.374.193.000	429.709.000	586.609.000	141.400.000	2.980.576.000	566.310.000	0	0	0	8.078.797.000
Lefke Avrupa Üniversitesi	648.191.000	193.895.000	319.208.000	630.000	17.076.000	107.190.000	0	0	0	1.286.190.000
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	6.278.232.000	873.586.000	1.315.892.000	209.230.000	3.725.374.000	3.077.595.000	0	0	0	15.479.909.000

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III. CETVEL)
2025 MALİ YILI BÜTÇESİ ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

AÇIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	Personeel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kar. Dev. Primi Gd.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Yayın Yüksek Kurulu	16.781.000	2.166.000	2.049.000	0	0	0	0	0	0	20.996.000
Rekabet Kurulu	14.923.000	0	910.000	0	0	0	0	0	0	15.833.000
Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu	63.138.000	7.506.000	60.104.000	0	0	164.726.000	0	0	0	295.474.000
Kıyaslı Verileri Konumu Kurulu	7.079.000	829.000	654.000	0	0	0	0	0	0	8.562.000
Yükseköğretim Planlama, Denetleme, Akreditasyon ve Koordinasyon Kurulu (YÖDAK)	49.986.000	6.186.000	2.812.000	0	412.000	0	0	0	0	59.396.000
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	151.907.000	16.687.000	66.529.000	0	412.000	164.726.000	0	0	0	400.261.000

GENEL BÜTÇE KAPSAMI DIŞINDAKİ FONLAR (IV. CETVEL)
2025 MALİ YILI BÜTÇESİ ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

AÇIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Genel Bütçe Kapsamı Dışındaki Fonlar	Personeel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kar. Dev. Primi Gd.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Faiz Farkı Fonu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Genel Tarım Sigortası Fonu	35.049.000	7.168.000	18.875.000	0	547.527.000	20.250.000	0	0	0	628.869.000
GENEL BÜTÇE KAPSAMI DIŞINDAKİ FONLAR TOPLAMI	35.049.000	7.168.000	18.875.000	0	547.527.000	20.250.000	0	0	0	628.869.000

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II. CETVEL)

2025 MALİ YILI DEVLET KATKISI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Özel Bütçeli İdareleri	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Türk Ajansı Kıbrıs (TAK)	96.255.000	10.498.000	2.545.000	0	27.604.000	0	0	0	0	136.902.000
Bayrak Radyo Televizyonu Kurumu	1.017.288.000	114.650.000	53.300.000	0	348.289.000	0	0	0	0	1.533.527.000
Toprak Ürünleri Kurumu	249.552.000	0	0	0	0	0	0	0	0	249.552.000
Kıbrıs Türk Süt Endüstrisi Kurumu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Serbest Liman ve Bölge İdaresi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Atatürk Öğretmen Akademisi	49.529.000	0	0	0	0	0	0	0	0	49.529.000
Vakıflar İdaresi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Din İşleri Dairesi	404.798.000	54.652.000	0	0	55.949.000	0	0	0	0	515.399.000
Doğu Akdeniz Üniversitesi	111.265.000	0	0	0	0	0	0	0	0	111.265.000
Leffe Avrupa Üniversitesi	55.633.000	0	0	0	0	0	0	0	0	55.633.000
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	1.984.320.000	179.800.000	55.845.000	0	431.842.000	0	0	0	0	2.651.807.000

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III. CETVEL)

2025 MALİ YILI DEVLET KATKISI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Yayın Yüksek Kurulu	13.276.000	0	0	0	0	0	0	0	0	13.276.000
Rekabet Kurulu	14.923.000	0	910.000	0	0	0	0	0	0	15.833.000
Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kıyasıl Verileri Koruma Kurulu	7.079.000	829.000	654.000	0	0	0	0	0	0	8.562.000
Yükseköğretim Planlama, Denetim, Akreditasyon ve Koordinasyon Kurulu (YÖDAK)	49.986.000	6.186.000	2.812.000	0	412.000	0	0	0	0	59.396.000
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	85.264.000	7.015.000	4.376.000	0	412.000	0	0	0	0	97.067.000

2026 MALİ YILI MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ BÜTÇESİ

TOPLAM ÖDENEK TEKLİF TAVANI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ BÜTÇESİ	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
	44.345.197.000	3.823.850.000	9.904.873.000	1.049.230.000	58.424.649.000	13.044.686.000	0	0	6.000.000.000	136.592.485.000

GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ (I. CETVEL)

2026 MALİ YILI BÜTÇESİ ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

AÇIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Kamu İdareleri	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Cumhurbaşkanlığı	523.207.000	46.674.000	56.049.000	0	3.618.000	3.150.000	0	0	0	632.698.000
Cumhurbaşket Meclisi	618.008.000	45.803.000	31.209.000	0	234.000	0	0	0	0	695.254.000
Başbakanlık	1.309.230.000	127.742.000	168.824.000	0	231.582.000	289.170.000	0	0	0	2.126.548.000
Başbakan Yardımcılığı, Turizm, Kültür, Gençlik ve Çevre Bakanlığı	1.708.318.000	159.643.000	328.079.000	0	7.089.000	198.765.000	0	0	0	2.401.894.000
Buzyndelik ve Ulaştırma Bakanlığı	2.766.864.000	234.194.000	370.686.000	0	85.000	877.800.000	0	0	0	4.249.629.000
Dışişleri Bakanlığı	847.293.000	51.581.000	243.049.000	0	0	4.662.000	0	0	0	1.146.585.000
Malıye Bakanlığı	2.855.378.000	204.054.000	123.121.000	1.092.000.000	58.716.086.000	9.990.246.000	0	0	7.500.000.000	80.480.885.000
İçişleri Bakanlığı	2.494.158.000	195.519.000	803.691.000	0	750.487.000	441.126.000	0	0	0	4.684.981.000
Millî Eğitim Bakanlığı	15.623.170.000	1.006.287.000	1.588.939.000	0	959.561.000	925.470.000	0	0	0	20.103.427.000
Ekonomi ve Enerji Bakanlığı	486.661.000	43.652.000	35.492.000	0	0	20.580.000	0	0	0	586.385.000
Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı	1.584.878.000	128.979.000	441.222.000	0	2.901.600.000	131.250.000	0	0	0	5.187.929.000
Sağlık Bakanlığı	6.266.740.000	605.137.000	4.454.961.000	0	829.642.000	672.000.000	0	0	0	12.828.480.000
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	884.749.000	103.514.000	83.588.000	0	5.572.340.000	0	0	0	0	6.644.191.000
Mahkemeler	938.114.000	79.753.000	42.756.000	0	0	20.580.000	0	0	0	1.081.203.000
Hükük Dairesi (Başsavcılık)	359.197.000	28.552.000	11.552.000	0	0	6.132.000	0	0	0	405.433.000
Sayıştay Başkanlığı	179.590.000	15.154.000	8.663.000	0	146.000	0	0	0	0	203.553.000
Kamu Hizmeti Komisyonu Başkanlığı	91.078.000	7.692.000	13.350.000	0	0	0	0	0	0	112.120.000
Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman)	40.734.000	433.000	4.638.000	0	54.000	0	0	0	0	45.859.000
Polis Genel Müdürlüğü	7.547.449.000	329.397.000	288.883.000	0	0	56.700.000	0	0	0	8.222.429.000
Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı	5.124.612.000	681.161.000	1.052.721.000	0	1.267.812.000	57.330.000	0	0	0	8.163.636.000
Sivil Servisler Teşkilatı Başkanlığı	322.119.000	22.324.000	145.081.000	0	0	0	0	0	0	489.524.000
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ TOPLAMI	52.571.547.000	4.117.245.000	10.276.554.000	1.092.000.000	71.240.336.000	13.694.961.000	0	0	7.500.000.000	160.492.643.000

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II. CETVEL)

2026 MALİ YILI BÜTÇESİ ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

AÇIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Özel Bütçeli İdareleri	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gd	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödnek	TOPLAM
Türk Ajansı Kıbrıs (TAK)	129.590.000	13.883.000	3.054.000		0	33.125.000	0	0	0	179.652.000
Bayrak Radyo Televizyonu Kurumu	1.349.882.000	151.624.000	73.320.000		0	417.947.000	0	0	0	1.992.773.000
Toprak Ürünleri Kurumu	434.441.000	34.741.000	148.066.000	81.900.000	82.058.000	3.335.115.000	0	0	0	4.116.321.000
Kıbrıs Türk Sırt Endüstrisi Kurumu	81.689.000	12.886.000	73.771.000	5.460.000	3.517.000	4.620.000	0	0	0	181.943.000
Serbest Liman ve Bölge İdaresi	146.749.000	21.158.000	69.342.000		0	6.174.000	1.050.000	0	0	244.473.000
Atatürk Öğretmen Akademisi	65.175.000	5.148.000	3.325.000		0	0	1.050.000	0	0	74.698.000
Vali Yardımcılığı	209.621.000	18.530.000	93.595.000		0	262.974.000	23.898.000	0	0	608.618.000
Deniz İşleri Dairesi	551.323.000	72.628.000	27.617.000		0	67.471.000	0	0	0	719.039.000
Doğu Akdeniz Üniversitesi	4.440.100.000	568.291.000	703.930.000	183.820.000	3.576.692.000	792.834.000	0	0	0	10.265.667.000
Lefke Avrupa Üniversitesi	852.954.000	256.427.000	383.049.000	819.000	20.491.000	150.066.000	0	0	0	1.663.806.000
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	8.261.524.000	1.155.316.000	1.579.069.000	271.999.000	4.470.449.000	4.308.633.000	0	0	0	20.046.990.000

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III. CETVEL)

2026 MALİ YILI BÜTÇESİ ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

AÇIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gd	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödnek	TOPLAM
Yayıncılık Kurumu	22.082.000	2.864.000	2.459.000		0	0	0	0	0	27.405.000
Rekabet Kurumu	19.637.000	0	1.092.000		0	0	0	0	0	20.729.000
Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu	83.084.000	9.927.000	72.125.000		0	230.616.000	0	0	0	395.752.000
Küresel Veriler Kurumu	9.314.000	1.097.000	785.000		0	0	0	0	0	11.196.000
Yükseköğretim Planlama, Denetleme, Akademi ve Koordinasyon Kurumu (YÖDAK)	65.776.000	8.181.000	3.374.000		0	494.000	0	0	0	77.825.000
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	199.893.000	22.069.000	79.835.000	0	494.000	230.616.000	0	0	0	532.907.000

GENEL BÜTÇE KAPSAMI DIŞINDAKİ FONLAR (IV. CETVEL)

2026 MALİ YILI BÜTÇESİ ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

AÇIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Genel Bütçe Kapsamı Dışındaki Fonlar	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gd	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödnek	TOPLAM
Faiz Farkı Fonu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Genel Yarımlar Sigortası Fonu	46.121.000	9.479.000	22.650.000		0	657.033.000	28.350.000	0	0	763.633.000
GENEL BÜTÇE KAPSAMI DIŞINDAKİ FONLAR TOPLAMI	46.121.000	9.479.000	22.650.000	0	657.033.000	28.350.000	0	0	0	763.633.000

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II. CETVEL)
2026 MALİ YILI DEVLET KATKISI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Özel Bütçeli İdareleri	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gid	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Türk Ajansı Kabını (TAK)	126.662.000	13.883.000	3.054.000	0	33.125.000	0	0	0	0	176.724.000
Başbakanlık Radyo Televizyonu Kurumu	1.338.650.000	151.624.000	63.960.000	0	417.947.000	0	0	0	0	1.972.181.000
Toprak Ürünleri Kurumu	328.385.000	0	0	0	0	0	0	0	0	328.385.000
Kabını Türk Sat Endüstrisi Kurumu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sorbesi Liman ve Bölge İdaresi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Atatürk Öğretmen Akademisi	65.175.000	0	0	0	0	0	0	0	0	65.175.000
Yokular İdaresi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Den İşleri Dairesi	532.674.000	72.277.000	0	0	67.139.000	0	0	0	0	672.090.000
Doğu Akdeniz Üniversitesi	146.414.000	0	0	0	0	0	0	0	0	146.414.000
Leke Avrupa Üniversitesi	73.207.000	0	0	0	0	0	0	0	0	73.207.000
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	2.611.167.000	237.784.000	67.014.000	0	518.211.000	0	0	0	0	3.434.176.000

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III. CETVEL)
2026 MALİ YILI DEVLET KATKISI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gid	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Yıyın Yüksek Kurulu	17.470.000	0	0	0	0	0	0	0	0	17.470.000
Rekabet Kurulu	19.637.000	0	1.092.000	0	0	0	0	0	0	20.729.000
Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kayıt Verileri Konumu Kurulu	9.314.000	1.097.000	785.000	0	0	0	0	0	0	11.196.000
Yükseköğretim Planlama, Denetleme, Akademi ve Koordinasyon Kurulu (YÖDAK)	65.776.000	8.181.000	3.374.000	0	494.000	0	0	0	0	77.825.000
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	112.197.000	9.278.000	5.251.000	0	494.000	0	0	0	0	127.220.000

2026 MALİ YILI MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ BÜTÇESİ

TOPLAM ÖDENEK TEKLİF TAVANI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ BÜTÇESİ	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gid	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
	58.355.721.000	5.057.047.000	11.885.843.000	1.363.999.000	75.849.607.000	18.262.560.000	0	0	7.500.000.000	178.274.777.000

GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ (I. CETVEL)
2027 YILI BÜTÇESİ ÖDENEKLERİ

AÇIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Kamu İdareleri	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Cumhurbaşkanlığı	579,259,000	51,722,000	61,654,000	-	3,981,000	3,938,000	-	-	-	700,554,000
Cumhuriyet Meclisi	684,217,000	50,758,000	34,530,000	-	258,000	-	-	-	-	769,563,000
Başbakanlık	1,449,492,000	141,564,000	185,707,000	-	254,742,000	361,463,000	-	-	-	2,392,968,000
Başbakan Yardımcılığı, Turizm, Kültür, Gençlik ve Çevre Bakanlığı	1,891,335,000	176,917,000	360,887,000	-	7,800,000	248,457,000	-	-	-	2,685,396,000
Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı	3,063,287,000	259,534,000	407,754,000	-	93,000	1,097,251,000	-	-	-	4,827,919,000
Dışişleri Bakanlığı	938,067,000	57,162,000	267,354,000	-	-	5,828,000	-	-	-	1,268,411,000
Maliye Bakanlığı	3,161,284,000	226,133,000	135,433,000	1,310,400,000	65,003,343,000	12,487,809,000	-	-	8,900,000,000	91,224,402,000
İçişleri Bakanlığı	2,761,366,000	216,674,000	884,060,000	-	866,604,000	551,408,000	-	-	-	5,280,112,000
Millî Eğitim Bakanlığı	17,296,932,000	1,115,167,000	1,747,833,000	-	1,060,730,000	1,156,838,000	-	-	-	22,377,500,000
Ekonomi ve Enerji Bakanlığı	538,798,000	48,375,000	39,041,000	-	-	25,726,000	-	-	-	651,940,000
Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı	1,754,671,000	142,934,000	485,344,000	-	3,191,760,000	164,063,000	-	-	-	5,738,772,000
Sağlık Bakanlığı	6,938,116,000	670,613,000	4,900,458,000	-	913,845,000	840,001,000	-	-	-	14,263,033,000
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	979,535,000	114,714,000	91,947,000	-	6,169,117,000	-	-	-	-	7,355,313,000
Mahkemeler	1,038,617,000	88,382,000	47,032,000	-	-	25,726,000	-	-	-	1,199,757,000
Hukuk Dairesi (Başsavcılık)	397,679,000	31,641,000	12,707,000	-	-	7,666,000	-	-	-	449,693,000
Sayıştay Başkanlığı	198,830,000	16,793,000	9,529,000	-	160,000	-	-	-	-	225,312,000
Kamu Hizmeti Komisyonu Başkanlığı	100,836,000	8,524,000	14,685,000	-	-	-	-	-	-	124,045,000
Yüksek Yönetim Denetçisi (Ombudsman)	45,098,000	480,000	5,101,000	-	59,000	-	-	-	-	50,738,000
Polis Genel Müdürlüğü	8,356,032,000	365,038,000	317,771,000	-	-	70,876,000	-	-	-	9,109,717,000
Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı	5,673,629,000	754,862,000	1,135,993,000	-	1,394,594,000	71,663,000	-	-	-	9,030,741,000
Sivil Savunma Teşkilat Başkanlığı	356,629,000	24,740,000	159,589,000	-	-	-	-	-	-	540,958,000
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ TOPLAMI	58,203,709,000	4,562,727,000	11,304,209,000	1,310,400,000	78,867,086,000	17,118,713,000	-	-	8,900,000,000	180,266,844,000

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II. CETVEL)
2027 MALİ YILI BÜTÇESİ ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Özel Bütçeli İdareleri	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kar. Dev. Primi Gd.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Türk Ajansı Kıbra (TAK)	143.469.000	15.386.000	3.359.000	0	36.438.000	0	0	0	0	198.652.000
Bayrak Radyo Televizyonu Kurumu	1.494.454.000	168.030.000	80.652.000	0	459.741.000	0	0	0	0	2.202.877.000
Toprak Ürünleri Kurumu	480.970.000	38.499.000	162.872.000	98.280.000	90.264.000	4.168.894.000	0	0	0	5.039.779.000
Kıbra Türk Sat Endüstrisi Kurumu	90.438.000	14.280.000	81.148.000	6.552.000	3.869.000	5.775.000	0	0	0	202.062.000
Serbest Liman ve Bölge İdaresi	162.466.000	23.448.000	76.277.000	0	6.792.000	1.313.000	0	0	0	270.296.000
Atatürk Öğretmen Akademisi	72.156.000	5.705.000	3.658.000	0	0	1.313.000	0	0	0	82.832.000
Vakıflar İdaresi	232.071.000	20.534.000	102.954.000	0	289.271.000	29.873.000	0	0	0	674.703.000
Den İşleri Dairesi	610.370.000	80.487.000	30.379.000	0	74.218.000	0	0	0	0	795.454.000
Doğu Akdeniz Üniversitesi	4.915.635.000	629.780.000	774.323.000	220.584.000	3.934.361.000	991.043.000	0	0	0	11.465.726.000
Lefke Avrupa Üniversitesi	944.305.000	284.172.000	421.354.000	983.000	22.541.000	187.583.000	0	0	0	1.860.938.000
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	9.146.334.000	1.280.321.000	1.736.976.000	326.399.000	4.917.495.000	5.385.794.000	0	0	0	22.793.319.000

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III. CETVEL)
2027 MALİ YILI BÜTÇESİ ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kar. Dev. Primi Gd.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Yayın Yönetim Kurulu	24.447.000	3.174.000	2.705.000	0	0	0	0	0	0	30.326.000
Rekabet Kurulu	21.740.000	0	1.202.000	0	0	0	0	0	0	22.942.000
Bölge Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu	91.982.000	11.001.000	79.337.000	0	0	288.270.000	0	0	0	470.590.000
Kişisel Verileri Koruma Kurulu	10.312.000	1.215.000	864.000	0	0	0	0	0	0	12.391.000
Yükseköğretim Planlama, Denetim, Akademi ve Koordinasyon Kurulu (YÖDAK)	72.820.000	9.066.000	3.712.000	0	544.000	0	0	0	0	86.142.000
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	221.301.000	24.456.000	87.820.000	0	544.000	288.270.000	0	0	0	622.391.000

GENEL BÜTÇE KAPSAMI DIŞINDAKİ FONLAR (IV. CETVEL)
2027 MALİ YILI BÜTÇESİ ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Genel Bütçe Kapsamı Dışındaki Fonlar	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kar. Dev. Primi Gd.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenek	TOPLAM
Faiz Farkı Fonu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Genel Tarım Sigortası Fonu	51.060.000	10.504.000	24.915.000	0	722.736.000	35.438.000	0	0	0	844.653.000
GENEL BÜTÇE KAPSAMI DIŞINDAKİ FONLAR TOPLAMI	51.060.000	10.504.000	24.915.000	0	722.736.000	35.438.000	0	0	0	844.653.000

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II. CETVEL)
2027 MALİ YILI DEVLET KATKISI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Özel Bütçeli İdareleri	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gd.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödnek	TOPLAM
Türk Ajansı Kıbrıs (TAK)	140.227.000	15.386.000	3.359.000	0	36.438.000	0	0	0	0	195.410.000
Boynuk Radyo Televizyonu Kurumu	1.482.019.000	168.030.000	70.356.000	0	459.741.000	0	0	0	0	2.180.146.000
Toprak Ünsülen Kurumu	363.555.000	0	0	0	0	0	0	0	0	363.555.000
Kıbrıs Türk Süt Endüstrisi Kurumu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Serbest Liman ve Bölge İdaresi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Atatürk Öğretmen Akademisi	72.156.000	0	0	0	0	0	0	0	0	72.156.000
Vokaller İdaresi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Din İşleri Dairesi	589.723.000	80.098.000	0	0	73.853.000	0	0	0	0	743.674.000
Doğu Akdeniz Üniversitesi	162.095.000	0	0	0	0	0	0	0	0	162.095.000
Leifhe Avrupa Üniversitesi	81.048.000	0	0	0	0	0	0	0	0	81.048.000
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	2.890.823.000	263.514.000	73.715.000	0	570.032.000	0	0	0	0	3.798.084.000

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III. CETVEL)
2027 MALİ YILI DEVLET KATKISI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gd.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödnek	TOPLAM
Yayan Yüksek Kurulu	19.341.000	0	0	0	0	0	0	0	0	19.341.000
Rekabet Kurulu	21.740.000	0	1.202.000	0	0	0	0	0	0	22.942.000
Dilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kayıt Verileri Koruma Kurulu	10.312.000	1.215.000	864.000	0	0	0	0	0	0	12.391.000
Yükseköğretim Planlama, Denetim, Akademi ve Koordinasyon Kurulu (YÖDAK)	72.820.000	9.066.000	3.712.000	0	544.000	0	0	0	0	86.142.000
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	124.213.000	10.281.000	5.778.000	0	544.000	0	0	0	0	140.816.000

2027 MALİ YILI MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ BÜTÇESİ
TOPLAM ÖDENEK TEKLİF TAVANI

ACIKLAMA	01	02	03	04	05	06	07	08	09	
MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ BÜTÇESİ	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Primi Gd.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödnek	TOPLAM
	64.607.368.000	5.604.213.000	13.074.427.000	1.636.799.000	83.937.285.000	22.828.215.000	0	0	8.900.000.000	200.588.307.000